

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Fakulta ekonomická
Katedra účetnictví a financí

Bakalářská práce

Daně v účetnictví osoby samostatně výdělečně činné

Vypracovala: Marcela Nováková
Vedoucí práce: Ing. Hana Hlaváčková

České Budějovice 2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Marcela NOVÁKOVÁ**
Osobní číslo: **E12161**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Daně váučetnictví osoby samostatně výdělečně činné**
Zadávací katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Analyzovat problematiku daní v hospodaření účetní jednotky, postihnout specifika týkající se OSVČ, najít vhodnější variantu výpočtu daňového základu, která by umožnila úsporu na dani.

Osnova:

1. Základní pojmy daňové teorie, daňová soustava v ČR.
2. Zachycení daní v účetnictví.
3. Daň záprjímů fyzických osob.
4. Podstatné změny v zákoně o daních z příjmů FO v posledních letech.
5. Aplikace problematiky daní na příkladu konkrétní OSVČ.
6. Možnosti daňové optimalizace.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **40 - 50 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

1. **MARKOVÁ, H. (2012).** *Daňové zákony.* Praha: Grada.
 2. **RYNEŠ, P. (2012).** *Podvojně účetnictví a účetní závěrka.* Olomouc: ANAG.
 3. **ŠIROKÝ, J. (2012).** *Daně v Evropské unii.* Praha: Linde.
 4. **VALOUCH, P. (2007).** *Optimální zdanění fyzických.* Praha: Grada Publishing.
 5. **VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L. (2012).** *Daňový systém ČR 2012.* Praha: 1. VOX.
 6. **VYBÍHAL, V. (2010).** *Zdaňování příjmů fyzických osob.* Praha: Grada Publishing.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění novel
Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění novel

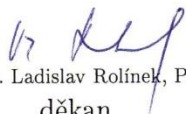
Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Hana Hlaváčková

Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: **3. března 2014**

Termín odevzdání bakalářské práce: **15. dubna 2015**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.

děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 1. (1)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.

vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 3. března 2014

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem svoji bakalářskou práci na téma Daně v účetnictví osoby samostatně výdělečně činné vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury, kterou uvádím v seznamu citované literatury na konci práce.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 17. 04. 2015

.....

Marcela Nováková

Obsah

1. ÚVOD	4
2. LITERÁRNÍ REŠERŠE	5
2.1. Základní pojmy daňové teorie	5
2.2. Daňové požadavky	5
2.2.1. Daňová spravedlnost	6
2.2.2. Daňová efektivnost	6
2.2.3. Právní perfektnost	6
2.2.4. Jednoduchost a srozumitelnost	6
2.2.5. Transparentnost.....	6
2.2.6. Pružnost	7
2.3. Daňový systém ČR	7
2.3.1. Přímé daně	7
2.3.2. Nepřímé daně	9
2.4. Zachycení daní v účetnictví	10
2.4.1. Účtová skupina 34 - Zúčtování daní a dotací	10
2.4.2. Účtová skupina 53 - Daně a poplatky	12
2.4.3. Účtová skupina 59 - Daně z příjmů a převodové účty	12
2.5. Daň z příjmů fyzických osob	13
2.5.1. Poplatníci daně z příjmů fyzických osob	13
2.5.2. Předmět daně z příjmů fyzických osob	14
2.5.3. Základ daně z příjmů fyzických osob	14
2.5.3.1. Příjmy ze závislé činnosti a příjmy ze zaměstnání	15
2.5.3.2. Příjmy ze samostatné činnosti.....	16
2.5.3.3. Příjmy z nájmu.....	17
2.5.3.4. Příjmy z kapitálového majetku	18
2.5.3.5. Ostatní příjmy.....	18
2.5.4. Výpočet daně z příjmů fyzických osob.....	18
2.5.4.1. Úprava základu daně o nestandardní odpočty	18
2.5.4.2. Sazba daně z příjmů fyzických osob a solidární zvýšení daně	19
2.5.4.3. Slevy na dani z příjmů fyzických osob.....	19
2.5.5. Zdaňovací období a výběr daně	19
2.5.5.1. Zálohy na daň z příjmů placené poplatníkem	20
2.6. Podstatné změny v zákoně o DPFO v posledních letech	20

2.6.1.	Sazba daně	20
2.6.2.	Slevy na dani	20
2.6.3.	Výdajové paušály	21
3.	METODIKA	22
3.1.	Hlavní cíl práce	22
3.2.	Zdroje informací pro práci.....	22
3.3.	Zkoumaný objekt.....	22
3.4.	Metodika výpočtu daně z příjmů fyzických osob.....	22
3.4.1.	Základ daně	22
3.4.2.	Úprava základu daně o nestandardní odpočty.....	23
3.4.3.	Základ daně po snížení a výpočet daně	23
3.4.4.	Odpočet slev na dani	23
3.4.5.	Daňové přiznání	24
3.5.	Metodika výpočtu daňové povinnosti u DPH.....	24
3.5.1.	Daň na výstupu	24
3.5.2.	Daň na vstupu	24
3.5.3.	Výpočet daňové povinnosti	24
3.6.	Metodika výpočtu silniční daně.....	25
4.	APLIKACE PROBLEMATIKY DANÍ NA PŘÍKLADU KONKRÉTNÍ OSVČ	26
4.1.	Charakteristika OSVČ.....	26
4.2.	Daň z příjmů fyzických osob	27
4.2.1.	Rok 2011	27
4.2.1.1.	Stanovení daňové povinnosti	28
4.2.2.	Rok 2012	30
4.2.2.1.	Stanovení daňové povinnosti - skutečně vynaložené výdaje.....	30
4.2.2.2.	Stanovení daňové povinnosti - výdaje procentem z příjmů.....	31
4.2.3.	Rok 2013	32
4.2.3.1.	Stanovení daňové povinnosti - skutečně vynaložené výdaje.....	33
4.2.3.2.	Stanovení daňové povinnosti - výdaje procentem z příjmů.....	34
4.2.4.	Rok 2014	35
4.2.4.1.	Stanovení daňové povinnosti - skutečně vynaložené výdaje.....	36
4.2.4.2.	Stanovení daňové povinnosti - výdaje procentem z příjmů.....	37
4.2.5.	Zhodnocení variant výpočtu daňové povinnosti	38
4.3.	Daňové odpisy dlouhodobého majetku	39
4.4.	Daň z přidané hodnoty	41

4.4.1.	DPH za 1. čtvrtletí roku 2012	41
4.4.2.	DPH za 2. čtvrtletí roku 2012	42
4.4.3.	DPH za 3. čtvrtletí roku 2012	43
4.4.4.	DPH za 4. čtvrtletí roku 2012	43
4.4.5.	DPH za 1. čtvrtletí roku 2013	44
4.4.6.	DPH za 2. čtvrtletí roku 2013	45
4.4.7.	DPH za 3. čtvrtletí roku 2013	45
4.4.8.	DPH za 4. čtvrtletí roku 2013	46
4.4.9.	DPH za 1. čtvrtletí roku 2014	47
4.4.10.	DPH za 2. čtvrtletí roku 2014	48
4.4.11.	DPH za 3. čtvrtletí roku 2014	49
4.4.12.	DPH za 4. čtvrtletí roku 2014	50
4.4.13.	Shrnutí daně z přidané hodnoty	51
4.5.	<i>Silniční daň</i>	52
5.	ZÁVĚR	54
I.	Summary	56
II.	Seznam použitých zdrojů	57
III.	Seznam schémat a tabulek	
IV.	Seznam zkratk	

1. ÚVOD

S daněmi se v dnešní době setkává každý člověk. Daním se nelze vyhnout například při návštěvě obchodů, kdy v každé ceně zboží je daň obsažena. Tuto daň nazýváme daň z přidané hodnoty či spotřební daň. Pokud má člověk nemovitost, setká se také s majetkovými daněmi. Mezi nejdůležitější příjmy státního rozpočtu patří ale daň z příjmů fyzických a daň z příjmů právnických osob. Protože jsou daně velmi složitou problematikou, jsou upraveny v daňovém zákoně.

Tato bakalářská práce je zaměřena na daň z příjmů fyzických osob, především na daň v účetnictví osob samostatně výdělečně činných, jejichž problematika je specifikována v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů v §7 příjmy ze samostatné činnosti. Hlavním cílem je zjistit, jestli je pro fyzické osoby, především pro konkrétního podnikatele, výhodnější uplatňovat skutečně vynaložené výdaje či výdaje paušálem.

Nejprve se zaměřím na základní pojmy, se kterými se u daní setkáváme, jako například co samotný pojem daň znamená, jaký je rozdíl mezi daňovým poplatníkem a plátcem daně, a jiné. Dále se tato práce bude zabývat daňovým systémem v České republice a také účtováním jednotlivých daní. Hlavní část je zaměřena na daň z příjmů fyzických osob a její strukturu. Zjistíme také, jaké podstatné změny nastaly v zákoně o daních z příjmů fyzických osob během posledních let, především nyní, v roce 2015.

Praktická část této bakalářské práce se bude zabývat konkrétní osobou samostatně výdělečně činnou, která podniká na základě živnostenského oprávnění. Zaměříme se především na roky 2012-2014, kdy podnikatel uplatňoval výdaje ve skutečné výši, které lze zjistit z faktur jednotlivých nákupů zboží, materiálu či služeb, a zjistíme, jestli je to pro tohoto podnikatele výhodné, či by měl spíše tyto výdaje uplatňovat pomocí procenta z vykázaných příjmů. Co je pro podnikatele výhodnější, zjistíme prostřednictvím výpočtů základu daně, který se pokusíme co nejlépe daňově optimalizovat, aby daň byla co nejnižší. Poté dojdeme k tomu, jestli podnikatel má daňovou povinnost či nárok na odpočet, a po zjištění těchto údajů jednotlivé metody porovnáme. Zaměříme se také na jeho další daňové povinnosti, jako je daň z přidané hodnoty či silniční daň, kterou musí platit, jelikož si v roce 2014 pořídil osobní automobil.

2. LITERÁRNÍ REŠERŠE

2.1. Základní pojmy daňové teorie

„Daň je povinná, zákonem uložená platba, která plyne do veřejného rozpočtu. Je nenávratná, neekvivalentní a zpravidla neúčelová.“ (Vančurová & Láchová, 2012, s.22)

Daňový subjekt je fyzická nebo právnická osoba, která je povinná strpět, odvádět nebo platit daň. Daňové subjekty dělíme na poplatníky a plátce daně.

Poplatník je daňový subjekt, jehož předmět (především příjem nebo majetek) podléhá dani.

Plátce daně je daňový subjekt, který je povinen odvést daň, kterou vybral od jiných subjektů nebo srazil jiným poplatkům, do veřejného rozpočtu.

Základ daně je předmět daně vyjádřený v měrných jednotkách (buď ve fyzikálních jednotkách, nebo v Kč) a upravený podle zákonných pravidel.

Zdaňovací období je pravidelný časový interval, za který se stanoví základ daně a daň se vybírá.

Sazba daně vyjadřuje algoritmus, prostřednictvím kterého ze základu daně (sníženého o odpočty) stanovíme základní částku daně.

Sleva na dani snižuje základní částku daně, to znamená, že se odečítá od celkově vypočtené částky daně.

Záloha na daň je platba, kterou je daňový subjekt povinen odvést před vyměřením částky daně za zdaňovací období. Poté co bude stanovena výše daně, budou zálohy na úhradu daně započítány. (Vančurová & Láchová, 2012)

Předmět daně udává, co se zdaňuje. Zdaňovat můžeme například příjmy, majetek a spotřebu. (Klínský & Münch, 2010)

2.2. Daňové požadavky

Na daně i dobrý daňový systém je kladeno několik požadavků, které jsou uvedeny níže.

2.2.1. Daňová spravedlnost

Daňovou spravedlností rozumíme díl, kterým každý subjekt přispívá prostřednictvím daní na společné potřeby, měl by odpovídat nejen jeho možnostem, ale i užitku, který vnímá ze spotřeby služeb poskytovaných státem. Daňovou spravedlnost můžeme pojmout ze dvou rozdílných úhlů pohledu. První je princip platební schopnosti a druhý princip prospěchu.

- a) Princip platební schopnosti znamená, že každý má platit daně tak vysoké, kolik odpovídá jeho možnostem. Z toho plyne, že dva subjekty, které mají stejně, by měly také platit stejně a ten, kdo má více, by měl platit více.
- b) Princip prospěchu vyžaduje, aby daně platil právě ten, kdo má užitek z veřejných služeb. Například, aby daň silniční, pokud bude její výnos použit na údržbu a výstavbu silniční sítě, byla placena pouze uživateli motorových vozidel. (Vančurová & Láchová, 2012)

2.2.2. Daňová efektivnost

Požadujeme-li, aby byl tento požadavek splněn, musí být minimalizován rozdíl mezi ztrátou užitku daňových subjektů a výnosem veřejných rozpočtů. (Vančurová & Láchová, 2012)

2.2.3. Právní perfektnost

Je nezbytným požadavkem pro dobrý daňový systém, protože jen potom bude daňový systém účinný. Jenom pak můžeme daně vybrat a zajistit, aby plnily i své další funkce. (Vančurová & Láchová, 2012)

2.2.4. Jednoduchost a srozumitelnost

Dobrý daňový systém musí splňovat tento požadavek tak, aby každý dopředu znal rozsah svých daňových povinností. (Vančurová & Láchová, 2012)

2.2.5. Transparentnost

Daňový systém by měl být postaven tak, aby každému, kdo o něm rozhoduje, tedy i všem voličům, bylo jasné, jak daně působí, od koho a kam plynou. (Vančurová & Láchová, 2012)

2.2.6. Pružnost

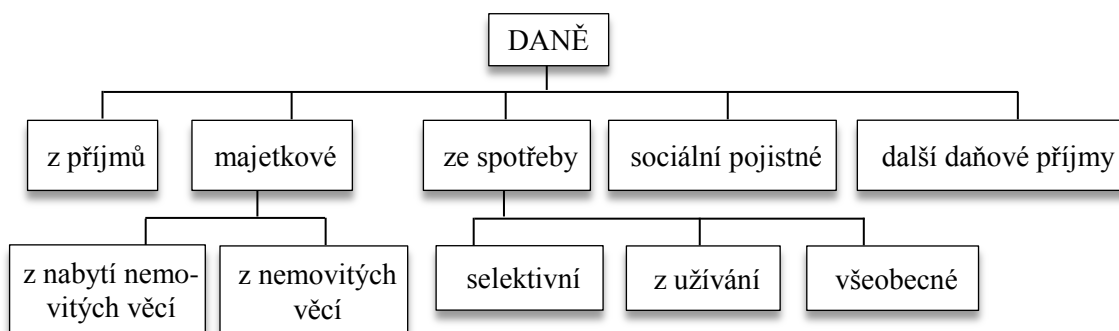
Když bude daňový systém pružný, bude schopen reagovat rychle na měnící se požadavky společnosti i na stav ekonomiky. (Vančurová & Láchová, 2012)

2.3. Daňový systém ČR

Daňový systém zahrnuje všechny daně, které se na daném území, zpravidla státním, vybírají. Tyto daně jsou pro přehlednost znázorněny ve schématu 1.

(Vančurová & Láchová, 2012)

Schéma 1: Daně daňového systému České republiky

Zdroj: Vančurová & Láchová, 2014

Daně rozdělujeme do dvou skupin, a to na daně přímé a daně nepřímé.

2.3.1. Přímé daně

Přímé daně jsou velmi sledované a často také využívané jako nástroj regulace. Na rozdíl od nepřímých daní, které jsou již obsažené v cenách zboží, jsou přímé daně více viditelné, a i poplatníci je více pociťují. Mají nicméně značně nežádoucí účinky na nabídku práce a úspory. (Vančurová & Láchová, 2014)

Daně z příjmů

Daň z příjmů patří k nejdůležitějším daním, ze kterých každý stát hradí své výdaje. Daňové priznání musí každý rok vyplňovat jak fyzické tak i právnické osoby. Způsob výpočtu daně z příjmů se ale může lišit. (Peníze.CZ, © 2000 - 2015)

Daň z příjmů fyzických osob je univerzální daň, které podléhají jakékoli zdani-
telné příjmy jednotlivých osob. Základ daně z příjmů FO se skládá z pěti dílčích zákla-

dů daně. Výnos daně z příjmů FO až do roku 1997 poměrně rostl, ale pokud bychom ho porovnali se státy EU, zjistíme, že je stále velmi nízký. (Vančurová & Láchová, 2014)

Bližší specifikaci této daně se budeme věnovat později.

Daň z příjmů právnických osob je určena pro všechny PO. Předmětem daně jsou jakékoli příjmy z činností a z nakládání s majetkem u nepodnikatelských subjektů potom především příjmy z činností uskutečňovaných za účelem dosahování zisku. Základ daně se odvozuje od účetního výsledku hospodaření před zdaněním a dále se snižuje o nestandardní odpočty. Sazba daně z příjmů PO je zde lineární, ale liší se od sazby daně z příjmů FO. U daně z příjmů PO se v mnohem menším rozsahu používají odpočty od základu daně a zejména také slevy na dani. Nominální sazba této daně je často světově srovnávána a je jedním z ukazatelů, které spolurozhodující o zemi, ve které bude investováno. (Vančurová & Láchová, 2014)

Majetkové daně

Majetkové daně jsou pouze doplňkovým daňovým příjmem. Struktura majetkových daní se od roku 2014 změnila, a to tak, že zanikla daň dědická a daň darovací, jejich výnos byl ale zanedbatelný a dále se změnil název daně z nemovitostí na daň z nemovitých věcí a nejvýznamnější majetková daň, daň z převodu nemovitostí, byla přejmenována na daň z nabytí nemovitých věcí.

Daň z nemovitých věcí se nevybírání podle bydliště nebo sídla poplatníka, ale podle umístění nemovité věci, protože výnos daně z nemovitých věcí je příjmem obcí. Zahrnují daň z pozemků, ze staveb a jednotek.

Daň z pozemků je vybírána ze zemědělské půdy, ze stavebních a ostatních pozemků. Základem daně je výměr pozemků v m², který je u zemědělské půdy násoben průměrnou cenou půdy. Sazba daně je diferencovaná, zejména podle typu pozemku, a pevná (u zemědělské půdy je lineární a diferencovaná).

Základem daně ze staveb a jednotek je skutečně zastavěná plocha staveb v m². Sazba daně je diferencovaná a pevná a roste s každým dalším nadzemním podlažím stavby.

Daň z nabytí nemovitých věcí je jediná jednorázová daň a vyměřuje se především při úplatném převodu vlastnického práva k nemovitým věcem. Základem daně je

většinou kupní cena nebo se odvozuje od ocenění podle zákona o oceňování a sazba daně je jednotná a lineární. (Vančurová & Láchová, 2014)

2.3.2. Nepřímé daně

Nepřímými daněmi se nazývají daně, jejichž předmětem zdanění je spotřeba. Tyto daně jsou obsaženy v ceně zboží a služeb. V posledním období podíl nepřímých daní přibývá a stoupá také jejich obliba. (Vančurová & Láchová, 2014)

Daň z přidané hodnoty

Tato daň je nepřímou univerzální daní, která se vybírá v cenách veškerého zboží a služeb. Předmětem DPH jsou i další případy, jako například převod nemovitosti za úplatu, zálohové platby a další. (Kovanicová, 2009)

Od ledna 2013 byla spodní sazba zvýšena ze 14 % na 15 % a základní z 20 % na 21 % a tyto sazby trvají doposud. (Economia a.s., 2013)

V roce 2015 akorát k těmto sazbám přibyla ještě jedna stížená sazba daně ve výši 10 %.

Spotřební daně

Těmito daněmi stát záměrně zatěžuje spotřebu určité skupiny produktů. Jedná se o výrobky, které jsou i přes vysoké zdanění dobře prodejné, a tím státní pokladna získává nemalou část příjmů. (Kovanicová, 2009)

Mezi spotřební daně patří daň z minerálních olejů, daň z lihu, daň z piva, daň z vína a meziproductů a daň z tabákových výrobků. (Marková, 2015)

Energetické daně

Účelem těchto energetických daní je cenově znevýhodnit na území ČR konečnou spotřebu ekologicky nešetrných produktů, a tím slouží k ochraně životního prostředí. Mezi tyto daně patří daň z elektřiny, daň z pevných paliv, daň ze zemního plynu a některých dalších paliv. (Kovanicová, 2009)

Clo

Clo, lépe řečeno celní poplatek, je dávka, kterou stát vybírá při přechodu zboží přes celní hranici. Stát, nebo skupina států, clo používá jako prostředek k ochraně, a to před zbožím z okolních zemí, dále také jako prostředek ekonomické formy politického boje a v neposlední řadě jako prostředek, prostřednictvím kterého lze získat peněžní prostředky. Jestli je clo vybíráno, kontroluje celní správa té určité země a je upravováno celním zákonem. (Generální ředitelství cel, 2009)

Silniční daň

Předmětem této daně jsou motorová vozidla, která jsou určena nebo používána k podnikání nebo k jiné samostatně výdělečné činnosti a všechny nákladní automobily a tahače. (Klínský & Münch, 2010)

Jejím prostřednictvím přispívají poplatníci na výstavbu a údržbu silnic a dálnic. (Vančurová & Láchová, 2014)

Vančurová a Láchová ve své knize tuto daň zařazují do nepřímých daní, ale můžeme si všimnout, že většinou je tato daň řazena mezi daně přímé.

Vančurová a Láchová také v knize uvádějí, že zařazení daně silniční mezi daně ze spotřeby je problematické, a to z hlediska její konstrukce, jelikož se tato daň nevybírá v ceně zboží (motorových vozidel) a neodvádí se pomocí plátců, ale povinnost je uložena poplatníkům, kteří jsou provozovateli motorových vozidel a hradí ji v pravidelných intervalech prostřednictvím záloh. (Vančurová & Láchová, 2014)

2.4. Zachycení daní v účetnictví

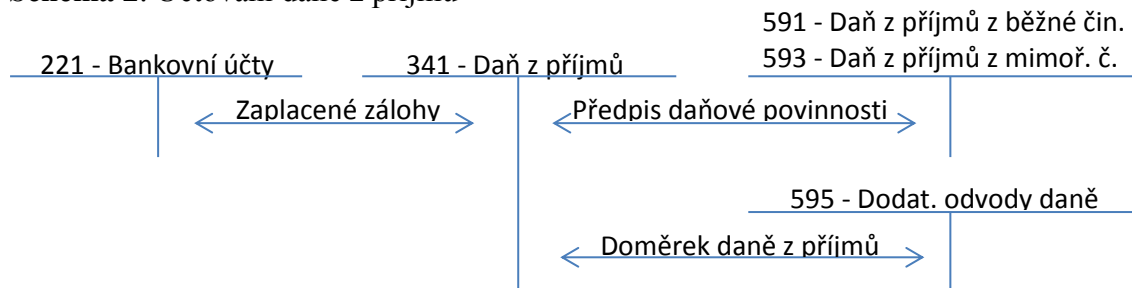
2.4.1. Účtová skupina 34 - Zúčtování daní a dotací

V účtové skupině 34 se nacházejí zejména zúčtovací vztahy k finančnímu orgánu z daňových povinností účetní jednotky, a to jako poplatníka nebo plátce. Patří sem účty 341,342,343,345. V této účtové skupině lze také účtovat o dotacích, a to na účtech 346,347.

Účet 341 - Daň z příjmů

Na tomto účtu se účtuje o dani z příjmů v případě, kdy poplatníkem je účetní jednotka. Průběh účtování znázorňuje schéma 2.

Schéma 2: Účtování daně z příjmů

Zdroj: (Štohl, 2009)

Zůstatek, který je evidován na tomto účtu před zaúčtováním daňové povinnosti, se musí odvíjet od výše záloh, které byly zaplacený ve sledovaném účetním období.

Po zaúčtování daňové povinnosti musí zůstatek odpovídat pohledávce nebo závazku, který je vůči finančnímu úřadu z titulu daně z příjmů. Může dojít k přeplatku na dani = na účtu pohledávky nebo k doplatku daně = na účtu závazek. (Štohl, 2009)

Účet 342 - Ostatní přímé daně

Tento účet slouží pro zúčtování daní z příjmů s finančním orgánem v případech, kdy je účetní jednotka plátcem daně z příjmů, přičemž poplatníkem je jiný subjekt. Může se jednat například o placení daně z příjmů za zaměstnance nebo vybírání daně z příjmů srážkou. Souvztažný účet je tedy třeba hledat mezi účty pro zúčtování závazků především v účtové třídě 3 (331,321,325,364,365,379). U dlouhodobých závazků jde o účty 474 a 479. (Fišerová & Fišer, 1998)

Účet 343 - Daň z přidané hodnoty

Na tomto účtu se účtuje podle daňových dokladů, které mohou mít různou formu. Mezi nejčastější patří běžný daňový doklad, zjednodušený daňový doklad, daňový dobropis a daňový vrubopis. Nárok na odpočet se účtuje na vrub účtu 343, a to se souvztažným zápisem ve prospěch příslušných účtů závazků v účtové třídě 3. a u nákupů v hotovosti ve prospěch účtu 211. Daňová povinnost se účtuje ve prospěch účtu 343, a to se souvztažným zápisem na účtu odběratelů, či jiných pohledávek a u prodeju

v hotovosti na vrub účtu 211. DPH, které se odvádí finančnímu úřadu, se účtuje na vrub účtu 343 (343/221), vrácení nadměrného odpočtu se účtuje naopak, a to ve prospěch účtu 343 (221/343). (Štohl, 2009)

Účet 345 - Ostatní daně a poplatky

Na tomto účtu se účtuje o spotřebních daních, kdy je účetní jednotka plátcem daně. Příkladem ostatních daní a poplatků je závazek vůči finančnímu orgánu a jeho zúčtování, dále daň z nemovitých věcí, daň silniční, daň z nabytí nemovitých věcí, u nichž je účetní jednotka daňovým poplatníkem a v neposlední řadě poplatky podle náležitých právních předpisů. (Fišerová & Fišer, 1998)

2.4.2. Účtová skupina 53 - Daně a poplatky

V této skupině se účtuje o daních a poplatcích, které se zahrnují do nákladů účetní jednotky před zdaněním daní z příjmů. Patří sem účty 531 - Silniční daň, 532 - Daň z nemovitostí, 538- Ostatní daně a poplatky. V níže uvedené tabulce 1 je zaúčtována daň silniční, a v tabulce 2 daň z nemovitostí. (Fišerová & Fišer, 1998)

Tabulka 1: Silniční daň (účet 531)

Účetní případ	Zaúčtování MD/D
Daňová povinnost- silniční daň	531/345
Poměrná část silniční daně při účtování v hospodářském roce	531/389
Převod zůstatku účtu při uzavírání účetních knih	710/531

Zdroj: (Marshi, Účet 531 - Daň silniční, 2010-2015)

Tabulka 2: Daň z nemovitostí (účet 532)

Účetní případ	Zaúčtování MD/D
Daň z nemovitostí	532/221
Převod zůstatku účtu při uzavírání účetních knih	710/532

Zdroj: (Marshi, Účet 532 - Daň z nemovitostí, 2010-2015)

2.4.3. Účtová skupina 59 - Daně z příjmů a převodové účty

V této skupině se soustřeďují účty pro daně z příjmů a účty převodů nákladů pro dodržení členění nákladů na provozní, finanční a mimořádné. (Fišerová & Fišer, 1998)

Účtování výše viz schéma 2.

2.5. Daň z příjmů fyzických osob

Problematika zdaňování příjmů FO je velmi oblíbená. V převážné části vyspělých zemí patří výnosy daně z příjmů mezi nejvýznamnější příjmy veřejných rozpočtů.

Daně z příjmů se řídí dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, který se zabývá problematikou zdaňování příjmů fyzických i právnických osob. Společně se řeší zejména otázka výdajů neboli nákladů, které jsou zahrnuty do základu daně, a to včetně odpisů hmotného a nehmotného majetku, uplatňování ztráty z minulých let, odčitatelných položek, slev na dani a další. Významné rozdíly jsou evidentní zejména v konstrukci základu daně a souvisle uplatněného typu daňové sazby. (Vybíhal, 2007)

2.5.1. Poplatníci daně z příjmů fyzických osob

Poplatníky daně z příjmů FO osob mohou být pouze osoby fyzické.

Pokud FO mají na území České republiky bydliště nebo se na tomto území obvykle zdržují, mají daňovou povinnost v České republice neomezenou, to znamená, že se vztahuje na příjmy, kterou plynou ze zdrojů na území ČR, ale také na příjmy, které plynou ze zdrojů v zahraničí. Tito poplatníci jsou označováni jako daňoví **rezidenti** České republiky.

Bydlištěm na území České republiky se rozumí místo, kde se poplatník trvale zdržuje (tzn. FO, které pobývají na území ČR minimálně 183 dnů v příslušném kalendářním roce).

Ostatní poplatníci jsou označováni jako daňoví **nerezidenti** České republiky. Jsou to ti poplatníci, kteří nemají v České republice bydliště a ani se na území ČR obvykle nezdržují, nebo v případě, kdy to o nich stanoví mezinárodní smlouvy. Mají daňovou povinnost, která se ale vztahuje pouze na příjmy, které plynou ze zdrojů na území České republiky.

Poplatníci, kteří se na území ČR zdržují, a to pouze za účelem studia nebo léčení, mají daňovou povinnost, která se vztahuje jen na příjmy, které plynou ze zdrojů na území ČR, a to i v takovém případě, kdy se na území ČR zpravidla zdržují. (Brabec, a další, 2006)

2.5.2. Předmět daně z příjmů fyzických osob

Předmětem daně z příjmů FO jsou příjmy:

- ze samostatné činnosti
- ze závislé činnosti
- z kapitálového majetku
- z nájmu
- ostatní příjmy

Mezi příjmy fyzických osob **nepatří** například: příjmy získané nabytím akcií nebo podílových listů, úvěry a půjčky, příjmy z rozšíření nebo zúžení společného jmění manželů a mnoho dalších. (Brabec, a další, 2006)

Více než 60 druhů příjmů, které jsou předmětem daně, jsou od daně osvobozeny. Mezi nejdůležitější skupiny **osvobozených příjmů** patří: důchody a sociální transfery, některé bezúplatné příjmy, některé příjmy z prodeje majetku, náhrady škody a pojistná plnění s výjimkami, některé výhry a mnoho dalších. (Vančurová & Láchová, 2014)

2.5.3. Základ daně z příjmů fyzických osob

Nejdůležitějším z dílčích základů daně je **dílčí základ daně z příjmů ze závislé činnosti**. U tohoto dílčího základu daně v současné době v ČR nelze využít žádné výdaje. Příjem v nich se ale také zvyšuje i o to, co není příjmem (sociální pojistné, které musí za zaměstnance hradit zaměstnavatel). Tento dílčí základ daně nelze snížit o záporný rozdíl, který je vykázán v dílčím základu daně z příjmů ze samostatné činnosti nebo z příjmů z nájmu.

U **dílčího základu daně z příjmů ze samostatné činnosti** a **dílčího základu daně z příjmů z nájmu** lze uplatnit výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů podle srovnatelných pravidel jako u daně z příjmů PO. Příjmy v dílčím základu daně mohou být v tomto případě nižší než výdaje, proto pokud od sebe odečteme příjmy a výdaje, může vyjít tento dílčí základ záporný.

V **dílčím základu daně z příjmů z kapitálového majetku** je uplatnění výdajů zakázané. Je to ale vhodné z hlediska příjmů, které se alespoň o nic nenavyšují.

V **dílčím základu daně z ostatních příjmů** je uplatnění výdajů redukované. Tyto dílčí základy daně nemohou v žádném případě být v záporných hodnotách.

Základ daně z příjmů FO tvoříme tak, že sečteme jednotlivé dílčí základy daně kromě dílčího základu daně z příjmů ze závislé činnosti. Součet může být menší než nula, ale musí především platit, že základ daně z příjmů FO nemůže být v žádném případě nižší než dílčí základ daně ze závislé činnosti. (Vančurová & Láchová, 2014)

Níže uvedené schéma 3 nám znázorňuje jednotlivé dílčí základy daně z příjmů fyzických osob.

Schéma 3: Základ daně z příjmů FO

příjmy ze závislé činnosti
+ pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem
= dílčí základ daně příjmů ze závislé činnosti

příjmy ze samostatné činnosti
- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
= dílčí základ daně příjmů ze samostatné činnosti (nebo záporný rozdíl mezi příjmy a výdaji)
příjmy z nájmu
- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
= dílčí základ daně příjmů z nájmu (nebo záporný rozdíl mezi příjmy a výdaji)

příjmy z kapitálového majetku
= dílčí základ daně příjmů z kapitálového majetku
ostatní příjmy
- výdaje na dosažení příjmu (podle druhů příjmů do výše daného druhu příjmů)
= dílčí základ daně ostatní příjmy

Zdroj: (Vančurová & Láchová, 2014)

První dva dílčí základy daně obsahují příjmy, které plynou ze soustavné činnosti. Další dílčí základy daně obsahují příjmy, které plynou z majetku. V posledním z nich jsou obsaženy i všechny další druhy příjmů.

2.5.3.1. Příjmy ze závislé činnosti

Tento dílčí základ daně se týká největšího počtu poplatníků, a to z toho důvodu, že se v rámci něho zdaňují mzdy a platy. (Vančurová & Láchová, 2014)

„Příjmy ze závislé činnosti jsou příjmy ze současného nebo dřívějšího pracovně-právního, služebního nebo členského poměru a obdobného poměru, v nichž poplatník při výkonu práce pro plátce příjmu je povinen dbát příkazů plátce.“

(Marková, 2015, s.11)

Za příjmy ze závislé činnosti se také považují funkční požitky. Jsou to odměny za výkon funkce poslanců, členů vlád, ale také jednatelů, pokladníků spolku apod.

Dále za příjmy ze závislé činnosti považujeme příjmy za práci společníka s.r.o., komanditisty a člena družstva, odměny člena představenstva, jednatele a likvidátora a také náhrady za příjmy ze závislé činnosti, které souvisejí se současným, bývalým nebo budoucím pracovněprávním vztahem. (Vančurová & Láchová, 2014)

Některé příjmy se ale za příjmy ze závislé činnosti **nepovažují**. Mezi ně patří například náhrady cestovních výdajů do výše zákonných limitů, hodnota osobních ochranných pracovních prostředků, náhrady za opotřebení vlastního náradí a další.

Dále mohou být také některé příjmy od daně **osvobozeny**, jako je nepeněžní plnění vynaložená zaměstnavatelem na odborný rozvoj zaměstnanců, hodnota stravování poskytovaného jako nepeněžní plnění zaměstnavatelem zaměstnancům, nepeněžní plnění poskytovaná zaměstnavatelem zaměstnancům z fondu kulturních a sociálních potřeb a další. (Marková, 2015)

2.5.3.2. Příjmy ze samostatné činnosti

Tyto příjmy zahrnují široký okruh příjmů, které plynou z různých druhů podnikatelských aktivit fyzickým osobám, a to v oblasti výroby, služby, poradenství, sportovní a umělecké činnosti nebo výkonu nezávislých povolání či jako výsledky činnosti v oblasti autorských nebo průmyslových práv. (Prudký & Lošťák, 2010)

Mezi příjmy z podnikání patří příjmy ze zemědělské výroby, příjmy ze živnosti a příjmy z jiného podnikání (lékaři, advokáti, auditoři, atd.). Tyto příjmy plynou z takových činností, které podnikatel provádí vlastním jménem na vlastní účet.

Krom příjmů z podnikání sem patří také příjmy ze samostatné činnosti, a to příjmy z užití nebo poskytnutí průmyslového a jiného duševního vlastnictví a autorských práv, příjmy z výkonu nezávislého povolání a dále také příjem z nájmu majetku vloženého do obchodního podnikání. (Vančurová & Láchová, 2014)

Pokud podnikatelé nepřekročí roční obrat 25 mil. Kč, mohou se rozhodnout, jestli využijí daňovou evidenci či účetnictví. Většinou si volí daňovou evidenci, protože je mimo jiné méně náročná. V daňové evidenci si podnikatel základ daně vypočítá jako rozdíl mezi daňovými příjmy a výdaji. V účetnictví se základ daně zjistí jako rozdíl mezi výnosy a náklady. (Štohl & Klička, 2011)

Jestliže FO nechce prokazovat výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů, může výdaje uplatnit také zjednodušeně paušálem (procentem z příjmů). Protože se sazby zvýšily, přibýlo i několik poplatníků, které paušální výdaje využívají. (Vančurová & Láchová, 2014)

Výše procenta z příjmů se odvíjí od druhu příjmů.

- 80 % z příjmů z řemeslných živností, zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství
- 60 % z příjmů z volných, vázaných i koncesovaných živností
- 40 % z příjmů, na které nemáme živnost, například z jiného podnikání podle zvláštních právních předpisů, z užití nebo poskytnutí autorských práv včetně práv příbuzných právu autorskému a další (Konečná, 2015)

Příjmy ze samostatné činnosti a výdaje s nimi související lze také rozdělit na manžela (manželku) nebo jiného člena domácnosti. Je to v případě, že poplatník dosáhne příjmů ze SČ za jejich spolupráce. (Vančurová & Láchová, 2014)

2.5.3.3. Příjmy z nájmu

Nájem či podnájem znamená, že majitel přenechá movitou nebo nemovitou věc k užívání jiné osobě. (Prudký & Lošťák, 2010)

Příjmem může být i nepeněžní nájemné, například v případě, že nájemce provede v najaté věci opravy místo vlastníka.

Základem daně jsou příjmy, od kterých jsou odečteny výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů, či výdaje uplatněné paušálem, a to 30 % z příjmů. (Vančurová & Láchová, 2014)

2.5.3.4. Příjmy z kapitálového majetku

Mezi tyto příjmy patří příjmy, které plynou FO z umístění peněžních prostředků, případně jiného majetku v rámci podnikatelského procesu, do bank, spořitelen, ale také mezi občany, a to v jakékoliv formě.

Převážná většina příjmů ze zdrojů na území ČR tvoří samostatný základ daně a jsou zdaňovány srážkou u zdroje. Mezi ně patří např. úroky plynoucí z jednorázového vkladu, úroky a jiné výnosy z vkladních listů, podíly na zisku tichého společníka, atd. (Vančurová & Láchová, 2014)

2.5.3.5. Ostatní příjmy

Mezi ostatní příjmy můžeme zařadit příjmy z příležitostných činností nebo z příležitostného pronájmu movitých věcí, příjmy z převodu vlastní nemovitosti, bytu nebo nebytového prostoru, přijaté výživné, výhry v loteriích a další. (Vančurová & Láchová, 2014)

2.5.4. Výpočet daně z příjmů fyzických osob

V níže uvedeném schématu 4 je pro lepší přehlednost znázorněn výpočet daně z příjmů FO.

Schéma 4: Výpočet daně z příjmů fyzických osob

	základ daně
-	nestandardní odpočty
=	základ daně po snížení (zaokrouhlený na stovky korun dolů)
x	sazba daně
=	částka daně před slevami
+	solidární zvýšení daně
-	standardní slevy
=	daň po slevách (daňový bonus)

Zdroj: (Vančurová & Láchová, 2014)

2.5.4.1. Úprava základu daně o nestandardní odpočty

Tyto odpočty se uplatňují v prokázané výši a je jich mnoho. Níže, ve schématu číslo 5, jsou uvedeny ty nejdůležitější. (Vančurová & Láchová, 2014)

Schéma 5: Nestandardní odpočty

úroky z úvěrů na bytové potřeby
bezúplatná plnění na veřejně prospěšné účely
příspěvky na penzijní připojištění, penzijní pojištění nebo doplňkové penzijní spoření
pojistné na soukromé životní pojištění
zaplacené členské příspěvky člena odborové organizace
úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání
daňová ztráta

Zdroj: (Vančurová & Láchová, 2014)

2.5.4.2. Sazba daně z příjmů fyzických osob a solidární zvýšení daně

Sazba daně byla mezi lety 1993 - 2007 klouzavě progresivní, ale od roku 2008 je lineární, a to ve výši 15 %. Od téhož roku je také nominální sazba daně stejná jako zvláštní sazba daně, pomocí níž se zdaňují samostatné základy daně.

Solidární zvýšení daně má také lineární sazbu, která je ve výši 7 %. Neaplikuje se na celý základ daně po snížení o odpočty, ale pouze na část základu daně před snížením. (Vančurová & Láchová, 2014)

2.5.4.3. Slevy na dani z příjmů fyzických osob

Slev na dani z příjmů FO je několik. Klasické slevy na dani (§ 35 ZDP), které jsou poskytovány FO z titulu zaměstnávání osob se změněnou pracovní schopností, dále jsou to tzv. akční slevy na dani z titulu zahájení provozu registrační pokladny (§ 35 odst. 6,7 a 8 ZDP), potom slevy na dani, které mají především povahu úlev na dani pro příjemce investičních pobídek (§ 35a, § 35b ZDP), slevy na dani, které nahrazují nezdanitelné části základu daně (§ 35ba) a v neposlední řadě také tzv. daňové zvýhodnění, které může být uplatněno formou slevy na dani, daňového bonusu nebo také kombinací slevy na dani a daňového bonusu (§ 35c, § 35d ZDP). (Vybíhal, 2007)

2.5.5. Zdaňovací období a výběr daně

Zdaňovacím obdobím pro FO je pouze kalendářní rok, tzn. od 1.1. do 31.12. Přiznání k dani z příjmů FO za zdaňovací období se podává nejpozději do tří měsíců od jeho uplynutí, tedy do března příslušného roku. (Illetško & Děrgel, 2014)

2.5.5.1. Zálohy na daň z příjmů placené poplatníkem

Zálohy si poplatník vypočítá sám, a to podle hodnoty poslední známé daňové povinnosti, tedy podle částky daně, kterou si vypočítal a uvedl v daňovém přiznání. Do výpočtu se nezahrnuje dílčí základ daně ostatní příjmy. Tyto zálohy jsou uvedeny ve schématu 6. (Vančurová & Láchová, 2014)

Schéma 6: Zálohy na daň z příjmů FO podle poslední známé daňové povinnosti

skladba základu daně	záloha podle poslední známé daňové povinnosti	
$M \geq 50 \% ZD$	zálohy se neplatí	
M < 50 % ZD a zároveň M \geq 15 % ZD		
interval D	výše záloh	četnost záloh
<0; 30 000 Kč>	0	x
<30 001; 150 000 Kč>	20 % D	pololetně
<150 001; ∞)	1/8 D	čtvrtletně
M = 0 anebo M < 15% ZD		
interval D	výše záloh	četnost záloh
<0; 30 000 Kč>	0	x
<30 001; 150 000 Kč>	40 % D	pololetně
<150 001; ∞)	1/4 D	čtvrtletně

Zdroj: (Vančurová & Láchová, 2014)

2.6. Podstatné změny v zákoně o DPFO v posledních letech

Daňové zákony vychází každý rok k 1.1., jelikož v nich dochází k častým změnám. Stejně je tomu i u daně z příjmů fyzických osob. Některé změny jsou uvedeny níže.

2.6.1. Sazba daně

Sazba daně se od roku 2008 změnila z klouzavě progresivní (se zvyšující částkou základu daně se zvyšovala i daň) na lineární, a to ve výši 15%.

(Wolters Kluwer a.s., © 2015)

2.6.2. Slevy na dani

Slevy na dani se za posledních pět let výrazně neměnily. Došlo pouze ke změně slevy na poplatníka v roce 2011 z důvodu zavedení tzv. povodňové daně a dále od roku

2012 se zvýšila sleva na vyživované dítě. Celkový přehled slev od roku 2010 do roku 2014 je uveden v následující tabulce 3.

Tabulka 3: Změny ve slevách na dani 2010-2014

Slevy na dani	Měsíční výše slevy (v Kč)				
	2010	2011	2012	2013	2014
Na poplatníka (základní)	2 070	1 970	2 070	2 070	2 070
Invalidita I. a II. stupně	210	210	210	210	210
Invalidita III. stupně	420	420	420	420	420
Držitel průkazu ZTP/P (i bez důchodu)	1 345	1 345	1 345	1 345	1 345
Na studenta	335	335	335	335	335
Na vyživované dítě	967	967	1 117	1 117	1 117

Zdroj: Práce autora

V roce 2015 se změnila pouze výše slevy na druhé, třetí a každé další vyživované dítě. Výše slevy na první dítě zůstává beze změny 1 117 Kč, sleva na druhé dítě se ale zvýšila na 1 317 Kč a na třetí a další dítě na 1 417 Kč za měsíc.

2.6.3. Výdajové paušály

Od roku 2013 nemůže osoba samostatně výdělečně činná, pokud využívá paušální výdaje, uplatňovat daňovou slevu na dítě a na manželku (manžela).

Od roku 2015 došlo k omezení výdajových paušálů. Procenta paušálů sice zůstala stejná, živnostníci je ale do teď mohli uplatňovat pro neomezený obrat.

Nyní mají všechny příjmy ze samostatné činnosti svůj **paušální výdajový strop při příjmu 2.000.000 Kč.** (Martínková, 2014)

Živnostníci si tedy budou moci uplatnit pouze tyto maximální paušální výdaje:

- u 80% paušálu lze uplatnit výdaje maximálně do částky 1,6 milionu Kč
 - u 60% paušálu lze uplatnit výdaje maximálně do částky 1,2 milionu Kč
 - u 40% paušálu lze uplatnit výdaje maximálně do částky 800 tisíc Kč
 - u 30% paušálu lze uplatnit výdaje maximálně do částky 600 tisíc Kč
- (Morávek, 2014)

3. METODIKA

3.1. Hlavní cíl práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je analyzovat problematiku daní v hospodaření konkrétní účetní jednotky, postihnout specifika, která se týkají OSVČ a dále najít vhodnější variantu výpočtu daňového základu, která by měla umožnit úsporu na dani.

3.2. Zdroje informací pro práci

Pro sestavení literární rešerše byla využita odborná literatura a články z internetových zdrojů. Při aplikaci problematiky daní na konkrétní OSVČ bylo vycházeno z interních dokladů podnikatele, a to z přiznání k dani FO, z přiznání k DPH, z přiznání k dani silniční, dále také z karet dlouhodobého majetku, a to vše se souhlasem podnikatele. Kromě informací zjištěných z těchto dokladů byly další informace zjištěny z pohovoru se samotným podnikatelem a jeho účetní.

3.3. Zkoumaný objekt

Vybraná účetní jednotka je živnostník, osoba samostatně výdělečně činná, která podniká na základě živnostenského oprávnění. Předmětem činnosti podnikatele je truhlářství, podlahářství, jedná se tedy o řemeslnou živnost.

3.4. Metodika výpočtu daně z příjmů fyzických osob

V první části praktické práce se budu zabývat daní z příjmů fyzických osob. Tu-to daň rozpracuji do jednotlivých let podnikání živnostníka, a to od roku 2011 do roku 2014.

3.4.1. Základ daně

Prvním krokem pro výpočet daně z příjmů fyzických osob je výpočet základu daně, který zjistíme rozdílem příjmů a výdajů podnikatele. Výdaje mohou být uplatněny

ve skutečné výši, které podnikatel opravdu vynaložil a které lze zjistit z účetnictví nebo daňové evidence. Může být využita také druhá metoda, kdy jsou výdaje vypočítány pomocí procenta z příjmů. Toto procento se liší podle druhu příjmů a je rozpracováno v kapitole 2 v části 2.5.3.2.

3.4.2. Úprava základu daně o nestandardní odpočty

Dalším krokem je úprava základu daně, který snížíme o nestandardní odpočty. Tyto odpočty jsou uvedeny výše v části 2.5.4.1. Řadíme sem úroky a úvěry na bytové potřeby, příspěvky na penzijní připojištění, pojistné na soukromé životní pojištění, zaplacené členské příspěvky člena odborové organizace a další.

3.4.3. Základ daně po snížení a výpočet daně

Před samotným výpočtem daně se musí nejprve základ daně, který je snížený o nestandardní odpočty, zaokrouhlit. Zaokrouhlení se provede na stovky korun dolů. Zaokrouhlený základ daně vynásobíme sazbou daně pro fyzické osoby, která v České republice nyní činí 15 %. Tato částka charakterizuje částku daně před slevami a v případě, kdy nemáme nárok na uplatnění žádné slevy, stává se rovnou daňovou povinností, kterou musí podnikatel odvést finančnímu úřadu.

3.4.4. Odpočet slev na dani

Po zjištění částky daně může být tato částka ještě snížena o slevy na dani. Jednotlivé druhy slev a jejich výše je rozpracována výše v části 2.6.2.

Pokud od daně odečteme jednotlivé slevy, vznikne tím částka daně po slevách. Tato částka nesmí být v mínusu, slevy mohou být odečteny tedy maximálně do nuly. Pokud má podnikatel ještě dítě, na které uplatňuje daňové zvýhodnění, může tuto hodnotu dále ještě od částky daně po slevách odečíst. Výjimkou je, že tato sleva může jít do mínusu, a v takovémto případě to pro podnikatele není už daňová povinnost, ale jedná se o daňový bonus, který od finančního úřadu získá. (Tuto slevu nelze uplatňovat při výpočtu výdajů procentem z příjmů.)

3.4.5. Daňové přiznání

Pokud je takto stanovena daňová povinnost či daňový bonus, musí fyzická osoba vyplnit a podat daňové přiznání příslušnému finančnímu úřadu v místě jeho trvalého bydliště, a to po skončení zdaňovacího období. Nejpozději musí být podáno do konce března. U fyzických osob, kterým daňové přiznání zpracovává daňový poradce, může být podáno do konce června.

3.5. Metodika výpočtu daňové povinnosti u DPH

Daň z přidané hodnoty je obsažena v každém materiálu, zboží či službě.

Musí se rozlišovat také mezi základní sazbou daně a sníženou sazbou daně. Například v roce 2012 činila základní sazba daně 20 % a snížená sazba daně 14 %, od roku 2013 činí základní sazba 21 % a snížená sazba daně 15 %. Ke snížené sazbě daně ještě v roce 2015 přibyla druhá snížená sazba daně ve výši 10 %.

3.5.1. Daň na výstupu

Prvním krokem pro výpočet daňové povinnosti je výpočet daně na výstupu. Je to daň, kterou musel podnikatel připočítat k ceně prodávaného materiálu, zboží či služby.

Zjistí se tedy hodnota prodaného zboží za zdaňovací období a vynásobí se příslušnou sazbou daně.

3.5.2. Daň na vstupu

Dalším krokem je výpočet daně na vstupu. Je to daň, kterou musel podnikatel zaplatit při pořízení materiálu, zboží či služby. Postup je dále stejný jako u výpočtu daně na výstupu.

3.5.3. Výpočet daňové povinnosti

Posledním krokem je výpočet daňové povinnosti. Daňová povinnost se vypočte tak, že od daně na výstupu odečteme daň na vstupu. Pokud vyjde hodnota kladná, znamená to, že má podnikatel vlastní daňovou povinnost a tuto částku musí odvést finančně-

nímu úřadu. Pokud vyjde hodnota záporná, to znamená, že daň na vstupu převyšuje daň na výstupu, jedná se o nadměrný odpočet a ten bude podnikateli od finančního úřadu vrácen.

3.6. Metodika výpočtu silniční daně

Při výpočtu silniční daně, která se vztahuje na silniční motorová vozidla, musí podnikatel znát především zdvihový objem motoru vozidla v cm³, který lze zjistit z technického průkazu. Podle tohoto objemu je poté stanovena roční sazba daně, která může být také ještě snížena, a to podle stáří vozidla. Pokud podnikatel zná roční sazbu daně, či sníženou roční sazbu daně, vydělí ji 12 (počtem měsíců v roce) a vynásobí počtem měsíců v jednotlivých čtvrtletích. Takto tedy zjistí jednotlivé zálohy, které bude během roku odvádět.

Zálohy jsou splatné nejpozději: 15. 04. (za měsíce: leden, únor, březen),
15. 07. (za měsíce: duben, květen, červen), 15. 10. (za měsíce: červenec, srpen, září),
15. 12. (za měsíce: říjen, listopad).

4. APLIKACE PROBLEMATIKY DANÍ NA PŘÍKLADU KONKRÉTNÍ OSVČ

Pro bakalářskou práci jsem si vybrala konkrétní osobu samostatně výdělečně činnou, na kterou jsem aplikovala problematiku daní. Touto osobou je pan Zdeněk Novák podnikající dle živnostenského zákona, nezapsán v obchodním rejstříku.

4.1. Charakteristika OSVČ

Pan Novák získal živnostenské oprávnění 17. 5. 2011. Předmětem jeho živnostenského oprávnění je truhlářství, podlahářství. Jedná se tedy o ohlašovací řemeslnou živnost. Pan Novák podniká samostatně.

Podnikatel je zapsán v živnostenském rejstříku v Písku. Vede daňovou evidenci příjmů a výdajů. Začal podnikat jako OSVČ od 1. 6. 2011, nebyl však ještě plátcem DPH, tím se stal až 13. 2. 2012. Jeho obrat za posledních 12 po sobě jdoucích měsíců byl vyčíslen na 400 000 Kč, registrace k dani nebyla tedy povinná, jelikož nepřekročil obrat 1 000 000 Kč. Důvodem jeho dobrovolné registrace k dani z přidané hodnoty bylo obchodování s plátcí DPH.

Daň odvádí čtvrtletně finančnímu úřadu v Písku. Má pouze příjmy ze samostatné činnosti podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, § 7. Daňové příznání mu nezpracovává daňový poradce, má tedy povinnost podat ho finančnímu úřadu v Písku do 31. března.

Má podepsáno prohlášení k dani, tudíž si může vždy odečíst od daně slevu na poplatníka. Dále má dvě děti, na které uplatňuje daňové zvýhodnění.

Pan Novák má také svoji účetní, paní Andreu Bočanovou, která podniká jako OSVČ od 5. 12. 2007. Předmětem činnosti jejího podnikání je, kromě vedení účetnictví, také vedení daňové evidence, poskytování služeb pro zemědělství, zahradnictví, rybníkářství, lesnictví a myslivost.

4.2. Daň z příjmů fyzických osob

V bakalářské práci budu jako první vypočítávat daň z příjmů pana Nováka za jednotlivé roky jeho podnikání, tedy od roku 2011 do roku 2014.

Osoby samostatně výdělečně činné mají výhodu, že mohou svůj daňový základ ještě snižovat, a to pomocí daňové optimalizace, tudíž dojde ke snížení jejich daňové povinnosti. Mezi nejčastější daňovou optimalizaci patří například: poskytování darů (může se jednat i o darování krve), životní pojištění, penzijní připojištění, a také slevy na dani. Kromě toho, si může podnikatel zvolit, jestli povede účetnictví, to znamená, že bude prokazovat své náklady a výnosy, daňovou evidenci, kdy bude uplatňovat skutečně vynaložené výdaje, či zvolí nejjednodušší variantu výpočtu výdajů, a to procentem z příjmů.

Pan Novák si při stanovení základu daně vybral možnost uplatňování výdajů ve skutečné výši. Výjimkou byl rok 2011, kdy se stal OSVČ a výdaje uplatňoval procentem z příjmů. Za rok 2011 tedy stanovím daňovou povinnost pomocí výdajů procentem z příjmů a v dalších letech nejdříve určím daňovou povinnost pomocí skutečně vynaložených výdajů a dále také pomocí výdajů procentem z příjmů. Jednotlivé varianty poté porovnám a zjistím, zda je pro podnikatele výhodná využívaná metoda, či by byla lepší metoda prokazování výdajů procentem z příjmů.

4.2.1. Rok 2011

V tomto roce měl pan Novák dva druhy příjmů. Příjmy ze závislé činnosti, jelikož ještě prvních pět měsíců v roce 2011 pracoval jako truhlář ve firmě KTC INTERNATIONAL spol. s r.o. Od 17. 5. 2011 získal živnostenské oprávnění a od 1. 6. 2011 začal samostatně podnikat, a tudíž měl příjmy ze samostatné činnosti.

V prvním roce samostatného podnikání počítal pan Novák výdaje procentem z příjmů. Předmět podnikání je zařazen do řemeslných živností, u kterých paušální výdaje činí 80% z příjmů.

Pan Novák si také platil penzijní připojištění, a to ve výši 18 000 Kč za rok. Toto penzijní připojištění je zahrnuto do nestandardních odpočtů, tudíž si ho může odečíst od základu daně, a to ve výši 12 000 Kč, jelikož zaplacená částka ve zdaňovacím období musí být nejprve snížena o 6 000 Kč, maximální o 12 000 Kč.

Dalším nestandardním odpočtem, který může v tomto roce uplatnit, je dar. Pan Novák má potvrzení z nemocnice, že je registrován jako bezpříspěvkový dárce krve a že v roce 2011 daroval 1x krev. Tento dar byl oceněn na 2 000 Kč, jelikož maximální hodnota daru může být ve výši 10 % ze základu daně a minimální hodnota je 1 000 Kč, nebo 2 % z daňového základu.

Kromě základní slevy na poplatníka, která v tomto roce činila 23 640 Kč za rok, uplatňoval také další daňovou optimalizaci, a to daňové zvýhodnění na dvě vyživované děti v celkové výši 23 208 Kč za rok.

4.2.1.1. Stanovení daňové povinnosti

Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů 98 366 Kč

Úhrn povinného pojistného podle § 6 odst. 13 zákona 33 445 Kč

Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6.....131 811 Kč

(98 366 + 33 445 = 131 811)

Příjmy z podnikání205 800 Kč

Výdaje z podnikání (80% z příjmů)164 640 Kč

(205 800 *0,80 = 164 640)

Dílčí základ daně z podnikání podle § 7.....41 160 Kč

Základ daně.....172 971 Kč

(131 811 + 41 160 = 172 971)

Nestandardní odpočty.....14 000 Kč

(dary 2000 + penzijní připojištění 12 000)

ZD snížený o nestandardní odpočty od základu daně158 971 Kč

Základ daně zaokrouhlený na stovky korun dolů.....158 900 Kč

Daň 15%.....23 835 Kč

(158 900 * 0,15 = 23 835)

Částka daně před slevami.....23 835 Kč

Sleva na poplatníka.....23 640 Kč

Daň po slevě na poplatníka.....195 Kč

Daňové zvýhodnění na dvě vyživované děti.....23 208 Kč

(11 604 * 2 = 23 208)

Sleva na dani.....195 Kč

Daňový bonus.....23 013 Kč

Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona

(včetně případného doplatku na daňovém bonusu).....638 Kč

Rozdíl na daňovém bonusu.....22 375 Kč

Úhrn sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti

(po slevách na dani).....918 Kč

Zbývá doplatit => zapláceno více.....23 293 Kč

Panu Novákovi vznikl v roce 2011 nárok na daňový bonus, a to ve výši 23 013 Kč. Z tohoto bonusu bylo ještě odečteno 638 Kč a poté byla přičtena částka 918 Kč, která vyjadřuje skutečně sraženou zálohu na daň, a to z příjmů ze závislé činnosti, které byly vyplaceny nebo obdrženy do 31. ledna 2012. Nakonec tedy pan Novák získal 23 293 Kč.

4.2.2. Rok 2012

V tomto roce měl pan Novák příjmy už pouze z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti.

I nyní si platil penzijní připojištění, a to ve výši 16 500 Kč za rok. Toto penzijní připojištění je zahrnuto do nestandardních odpočtů, tudíž si ho může odečíst od základu daně, a to ve výši 10 500 Kč, jelikož zaplacená částka ve zdaňovacím období musí být nejprve snížena o 6 000 Kč, maximálně můžeme od základu daně odečíst 12 000 Kč.

Kromě penzijního připojištění si také platil životní soukromé pojištění ve výši 11 800 Kč za rok. Toto pojištění je také jako penzijní připojištění zahrnuto do nestandardních odpočtů, proto si může od základu daně odečíst ještě 11 800 Kč. Podle zákona o daních z příjmů si může odečíst maximálně 12 000 Kč.

Jelikož se jedná o malého podnikatele, který nevykazuje vysoké příjmy a výdaje, nebyly uplatněny žádné nestandardní odpočty, i když na ně měl nárok. V tomto případě ale jejich využití není nutné.

Jedinou daňovou optimalizací, kterou uplatnil byla základní sleva na poplatníka, která v tomto roce činila 24 840 Kč za rok a také daňové zvýhodnění na dvě vyživované děti, a to v celkové výši 26 808 Kč za rok.

4.2.2.1. Stanovení daňové povinnosti - skutečně vynaložené výdaje

Příjmy.....	319 284 Kč
Výdaje	304 605 Kč
<i>Dílčí základ daně z podnikání</i>	14 679 Kč
Základ daně	14 679 Kč
Základ daně zaokrouhlený na stovky korun dolů.....	14 600 Kč
Daň 15%.....	2 190 Kč
(14 600 * 0,15 = 2 190)	
Částka daně před slevami	2 190 Kč

Sleva na poplatníka.....	24 840 Kč
Daň po slevě na poplatníka.....	0 Kč
(2 190 - 24 840 = -22 650 => 0)	
Daňové zvýhodnění na dvě vyživované děti.....	26 808 Kč
(13 404 * 2 = 26 808)	
Daňový bonus.....	26 808 Kč

Pan Novák byl v roce 2012 v zisku a dále mu také vznikl nárok na daňový bonus, a to ve výši 26 808 Kč.

4.2.2.2. Stanovení daňové povinnosti - výdaje procentem z příjmů

Předmět podnikání pana Nováka je zařazen do řemeslných živností, u kterých paušální výdaje pro rok 2013 činili 80% z příjmů.

Příjmy.....	319 284 Kč
Výdaje (80% z příjmů).....	255 427 Kč
(319 284 * 0,80 = 255 427)	
<i>Dílčí základ daně z podnikání</i>.....	63 857 Kč
Základ daně.....	63 857 Kč
Základ daně zaokrouhlený na stovky korun dolů.....	63 800 Kč
Daň 15%.....	9 570 Kč
(63 800 * 0,15 = 9 570)	
Částka daně před slevami.....	9 570 Kč

Sleva na poplatníka.....	24 840 Kč
Daň po slevě na poplatníka.....	0 Kč
(9 570 - 24 840 = -15 270 => 0)	
Daňové zvýhodnění na dvě vyživované děti.....	26 808 Kč
(13 404 * 2 = 26 808)	
Daňový bonus.....	26 808 Kč

V tomto případě by měl pan Novák také nárok na daňový bonus, a to ve stejné výši jako u skutečně vynaložených výdajů. Proto záleží pouze na něm, jakou metodu zvolí, protože při obou metodách dosáhne stejného výsledku.

4.2.3. Rok 2013

Pan Novák měl v tomto roce příjmy pouze z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti.

Dále si také platil penzijní připojištění, a to ve výši 24 000 Kč za rok. Toto penzijní připojištění je zahrnuto do nestandardních odpočtů, tudíž si ho může odečíst od základu daně, a to ve výši 12 000 Kč, jelikož zaplacená částka ve zdaňovacím období musí být nejprve snížena o 12 000 Kč, maximálně můžeme od základu daně odečíst 12 000 Kč.

Kromě penzijního připojištění si také platil životní soukromé pojištění ve výši 12 960 Kč za rok. Toto pojištění je také jako penzijní připojištění zahrnuto do nestandardních odpočtů, proto si může od základu daně odečíst ještě 12 000 Kč. Podle zákona o daních z příjmů si může odečíst maximálně 12 000 Kč.

Jelikož panu Novákovi v roce 2013 vyšel základ daně po odečtení příjmů a výdajů v mínusu, nebude ani v tomto případě uplatňovat žádný nestandardní odpočet od základu daně.

Opět tedy využil jako daňovou optimalizaci kromě základní slevy na poplatníka, která v tomto roce činila 24 840 Kč za rok, také daňové zvýhodnění na dvě vyživované děti, a to v celkové výši 26 808 Kč za rok.

4.2.3.1. Stanovení daňové povinnosti - skutečně vynaložené výdaje

Příjmy.....	435 712 Kč
Výdaje.....	602 520 Kč
Dílčí základ daně z podnikání (ztráta).....	- 166 808 Kč
Základ daně.....	0 Kč
Základ daně zaokrouhlený na stovky korun dolů.....	0 Kč
Daň 15%.....	0 Kč
Částka daně před slevami.....	0 Kč
Sleva na poplatníka.....	24 840 Kč
Daň po slevě na poplatníka.....	0 Kč
(0 - 24 840 = -24 840 => 0)	
Daňové zvýhodnění na dvě vyživované děti.....	26 808 Kč
(13 404 * 2 = 26 808)	
Daňový bonus.....	26 808 Kč

V tomto případě tedy pan Novák zaznamenal daňovou ztrátu ve výši 166 808 Kč a tuto daňovou ztrátu si může během dalších pěti let uplatnit a odečíst ji od základu daně.

Protože má dvě děti a uplatňuje na ně slevu, vznikl mu nakonec nárok na daňový bonus, a to ve výši 26 808 Kč.

Jelikož pan Novák podniká pouze krátkou dobu, vznikly vyšší výdaje převážně z toho důvodu, že na provozovně musely být provedeny stavební úpravy a dále si pan Novák pořídil řadu drobného majetku, který byl k podnikání zapotřebí, jako například: mobilní telefon, počítač, tiskárna, a dále také různé menší stroje a nářadí.

4.2.3.2. Stanovení daňové povinnosti - výdaje procentem z příjmů

Předmět podnikání pana Nováka je zařazen do řemeslných živností, u kterých paušální výdaje pro rok 2013 činili 80% z příjmů.

V tomto roce nastala změna v uplatňování slevy na dítě a manželku či manžela. OSVČ mohla tyto slevy uplatňovat i při výpočtu výdajů procentem z příjmů, ale od roku 2013, pokud má příjmy pouze ze samostatné činnosti, tomu už tak není a slevy uplatňovat nemůže.

Příjmy.....435 712 Kč

Výdaje (80% z příjmů).....348 570 Kč

(435 712 * 0,80 = 348 570)

Dílčí základ daně z podnikání (ztráta).....87 142 Kč

Základ daně.....87 142 Kč

Základ daně zaokrouhlený na stovky korun dolů.....87 100 Kč

Daň 15%.....13 065 Kč

(84 100 * 0,15 = 13 065)

Částka daně před slevami.....13 065 Kč

Sleva na poplatníka.....24 840 Kč

Daň po slevě na poplatníka.....0 Kč

(13 065 - 24 840 = - 11 774 => 0)

Daňová povinnost.....0 Kč

Jelikož již v tomto roce nemůže podnikatel uplatňovat u výpočtu výdajů paušálem slevu na vyživované děti, nevznikl mu žádný nárok na odpočet, ale v tomto případě ani daňová povinnost, jelikož po odečtení slevy na poplatníka, jsme získali

nulovou daň, protože tuto slevu nelze odečíst do mínusu. Je tedy jasné, že je pro podnikatele lepší využívat skutečně vynaložené výdaje, jelikož i přes to, že panu Novákovi vznikla daňová ztráta, mohl si uplatnit daňové zvýhodnění na dvě děti, a tak mu vznikl daňový bonus ve výši 26 808 Kč.

4.2.4. Rok 2014

V tomto roce měl pan Novák příjmy pouze z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti.

Pořídil si během roku celkem dva dlouhodobé hmotné majetky, a to automobil a přívěsný vozík. Automobil byl zařazen do užívání 27. 3. 2014 v pořizovací ceně 527 506 Kč a přívěsný vozík byl zařazen do užívání 17. 7. 2014 v pořizovací ceně 42 160 Kč. Výdaje na dopravu osobního automobilu neuplatňuje podle dokladů ani najetých kilometrů, ale prostřednictvím paušálu, který činí 5 000 Kč za měsíc. Oba majetky jsou zařazeny do 2. odpisové skupiny a jsou odepisovány rovnoměrně po dobu pěti let. V prvním roce je odpisové procento 11 %, v dalších letech je odpisové procento ve výši 22,25 %. Způsob a výše odpisů jsou uvedeny níže v části 4.3.

I v tomto roce si pan Novák platil opět penzijní připojištění, a to ve výši 24 000 Kč za rok. Toto penzijní připojištění je zahrnuto do nestandardních odpočtů, tudíž si ho může odečíst od základu daně, a to ve výši 12 000 Kč, jelikož zaplacená částka ve zdaňovacím období musí být nejprve snížena o 12 000 Kč, maximálně můžeme od základu daně odečíst 12 000 Kč.

Kromě penzijního připojištění si také platil životní soukromé pojištění ve výši 13 160 Kč za rok. Toto pojištění je také jako penzijní připojištění zahrnuto do nestandardních odpočtů, proto si může od základu daně odečíst ještě 12 000 Kč. Podle zákona o daních z příjmů si může odečíst maximálně 12 000 Kč.

Jelikož, jak už bylo zmíněno, se jedná o malého podnikatele, který nevykazuje vysoké příjmy a výdaje, nebyly ani v tomto roce uplatněny žádné nestandardní odpočty, i když na ně měl nárok. V tomto případě ale jejich využití opět není nutné.

Kromě základní slevy na poplatníka, která v tomto roce činila 24 840 Kč za rok, uplatňoval další daňovou optimalizaci, a to opět daňové zvýhodnění na dvě vyživované děti v celkové výši 26 808 Kč za rok.

4.2.4.1. Stanovení daňové povinnosti - skutečně vynaložené výdaje

Příjmy.....	787 640 Kč
Výdaje.....	641 075 Kč
Rozdíl mezi příjmy a výdaji.....	146 565 Kč

Daňové odpisy.....62 664 Kč

(automobil 58 026 + přívěsný vozík 4 638 = 62 664)

PHM.....45 000 Kč

(5 000 * 9 = 45 000)

Dílčí základ daně z podnikání.....38 901 Kč

(146 565 - 62 664 - 45 000 = 38 901)

Základ daně.....38 901 Kč

Základ daně zaokrouhlený na stovky korun dolů.....38 900 Kč

Daň 15%.....5 835 Kč

(38 900 * 0,15 = 5 835)

Částka daně před slevami.....5 835 Kč

Sleva na poplatníka.....24 840 Kč

Daň po slevě na poplatníka.....0 Kč

(5 835 - 24 840 = -19 005 => 0)

Daňové zvýhodnění na dvě vyživované děti.....26 808 Kč

(13 404 * 2 = 26 808)

Daňový bonus.....26 808 Kč

Pan Novák byl v roce 2014 v zisku a dále mu také vznikl nárok na daňový bonus, a to ve výši 26 808 Kč. V tomto roce si také mohl uplatnit daňovou ztrátu, která mu vznikla v roce 2013 a kterou lze během pěti zdaňovacích období uplatnit. On si v tomto roce ale daňovou ztrátu uplatňovat nemusí, a to z toho důvodu, že 15 % ze základu daně se rovná 5 835 a nedosahuje ani celoroční výše slevy na poplatníka. Tudíž daň nakonec bude nulová a po přičtení daňového zvýhodnění na vyživované děti získáme opět daňový bonus. Můžeme tedy vidět, že uplatnění daňové ztráty by bylo zbytečné, jelikož daňová ztráta činila - 166 808 Kč, od základu daně bychom mohli odečíst maximálně výši základu daně, která je 38 901 Kč, tím pádem bychom se opět u daně dostali na nulu a po přičtení daňového zvýhodnění na vyživované děti bychom získali stejný daňový bonus jako nyní.

4.2.4.2. Stanovení daňové povinnosti - výdaje procentem z příjmů

Předmět podnikání pana Nováka je zařazen do řemeslných živností, u kterých paušální výdaje pro rok 2014 činili 80% z příjmů.

I v tomto roce nemůže pan Novák uplatňovat slevu na vyživované děti, jelikož je to od roku 2013 zakázané.

Příjmy.....	787 640 Kč
Výdaje (80% z příjmů).....	630 112 Kč
(787 640 * 0,80 = 630 112)	
Dílčí základ daně z podnikání.....	157 528 Kč
Základ daně.....	157 528 Kč
Základ daně zaokrouhlený na stovky korun dolů.....	157 500 Kč
Daň 15%.....	23 625 Kč
(157 500 * 0,15 = 23 625)	
Částka daně před slevami.....	23 625 Kč

Sleva na poplatníka 24 840 Kč

Daň po slevě na poplatníka 0 Kč

(23 625 - 24 840 = -1 215 => 0)

Daňová povinnost 0 Kč

Jelikož i v tomto roce nemůže podnikatel uplatňovat u výpočtu výdajů paušálem slevu na vyživované děti, nevznikl mu žádný nárok na odpočet, ale i v tomto případě ani daňová povinnost, jelikož po odečtení slevy na poplatníka, jsme získali nulovou daň, protože tuto slevu nelze odečíst do mínusu. Opět je tedy pro podnikatele výhodnější využívat skutečně vynaložené výdaje, jelikož mu vznikl daňový bonus ve výši 26 808 Kč.

4.2.5. Zhodnocení variant výpočtu daňové povinnosti

V níže uvedených tabulkách je celkové shrnutí výsledků variant výpočtu daňové povinnosti. Jsou zde zachyceny vývoje příjmů, výdajů, základu daně a v neposlední řadě vývoj daňové povinnosti či daňového bonusu. V tabulce 4 je uveden vývoj těchto položek, když podnikatel uplatňuje skutečně vynaložené výdaje, a v tabulce 5 je uveden vývoj položek, pokud by podnikatel uplatňoval výdaje procentem z příjmů.

Tabulka 4: Vývoj daně při uplatnění skutečně vynaložených výdajů (v Kč)

Rok	Příjem	Výdaj	ZD	Daňová povinnost	Daňový bonus
2 012	319 284	304 605	14 679	0	26 808
2 013	435 712	602 520	0	0	26 808
2 014	787 640	748 739	38 901	0	26 808

zdroj: práce autora

Tabulka 5: Vývoj daně při uplatnění výdajů procentem z příjmů (v Kč)

Rok	Příjem	Výdaj	ZD	Daňová povinnost	Daňový bonus
2 012	319 284	255 427	63 857	0	26 808
2 013	435 712	348 570	87 142	0	-
2 014	787 640	630 112	157 528	0	-

zdroj: práce autora

Z tabulek je zřejmé, že ani v jednom roce panu Novákovi nevznikla daňová povinnost a pokaždé, při skutečně vynaložených výdajích a při uplatnění výdajů procentem z příjmů v roce 2012, měl daňový bonus v plné výši. Jen v letech 2013 a 2014, při uplatňování výdajů procentem z příjmů, by neměl sice daňovou povinnost, ale ani žádný daňový bonus, jelikož dle zákona se od roku 2013 nesmí upatňovat u paušálních výdajů slevy na děti, proto nic nezíská ani neodvede. Můžeme tedy na základě těchto údajů říci, že z důvodu změny v zákoně bude pro podnikatele výhodnější používat stávající metodu, kdy uplatňuje výdaje ve skutečné výši, protože má možnost uplatňovat slevu na vyživované děti, tudíž na tom vždy bude lépe.

4.3. Daňové odpisy dlouhodobého majetku

V roce 2014 si pan Novák pořídil dva druhy dlouhodobého hmotného majetku, které od roku 2014 bude postupně odepisovat, a výše odpisů se také promítne do základu daně. Níže jsou tyto druhy dlouhodobého majetku specifikovány.

Automobil FORD

Tento automobil byl pořízen nákupem 27. 3. 2014, téhož dne byl také zařazen do užívání. Celková pořizovací cena automobilu byla ve výši 527 506 Kč. Automobil je zařazen do druhé odpisové skupiny a používá se u něj rovnoměrný způsob odepisování. Dle pravidla bude odepisován 5 let. V níže uvedené tabulce 6 jsou uvedeny odpisy v roce 2014, kdy byl automobil zařazen do užívání, a v tabulce 7 jsou uvedeny předpokládané odpisy v dalších letech odepisování.

Rovnoměrné odpisy se vypočítají následujícím způsobem:

$$\text{Roční odpis} = \frac{\text{vstupní cena} * \text{roční odpisová sazba}}{100}$$

Tabulka 6: Odpisy automobilu v roce 2014

Rok	vstupní cena	odpisové procento	Roční odpis	Zůstatková cen
2 014	527 506	11,00%	58 026	469 480

zdroj: práce autora

Tabulka 7: Předpokládané budoucí odpisy automobilu v letech 2 015 - 2 018

Rok	vstupní cena	odpisové procento	Roční odpis	Zůstatková cen
2 015	527 506	22,25%	117 371	352 109
2 016	527 506	22,25%	117 371	234 738
2 017	527 506	22,25%	117 371	117 367
2 018	527 506	22,25%	117 367	0

zdroj: práce autora

Přívěsný vozík

Tento vozík byl pořízen nákupem 17. 7. 2014 a v tento den byl současně zařazen do užívání. Celková pořizovací cena přívěsného vozíku byla ve výši 42 160 Kč.

Přívěsný vozík je zařazen do druhé odpisové skupiny a používá se u něj rovnoměrný způsob odepisování. Dle zákona bude odepisován opět 5 let. V níže uvedené tabulce 8 jsou uvedeny odpisy v roce 2014, kdy byl přívěsný vozík zařazen do užívání, a v tabulce 9 jsou uvedeny předpokládané odpisy v dalších letech odepisování.

Tabulka 8: Odpisy přívěsného vozíku v roce 2014

Rok	vstupní cena	odpisové procento	Roční odpis	Zůstatková cen
2 014	42 160	11,00%	4 638	37 522

zdroj: práce autora

Tabulka 9: Předpokládané budoucí odpisy přívěsného vozíku v letech 2 015 - 2 018

Rok	vstupní cena	odpisové procento	Roční odpis	Zůstatková cen
2 015	42 160	22,25%	9 381	28 141
2 016	42 160	22,25%	9 381	18 760
2 017	42 160	22,25%	9 381	9 379
2 018	42 160	22,25%	9 379	0

zdroj: práce autora

V níže uvedené tabulce 10 jsou sečteny všechny odpisy celkem. První odpis ve výši 62 664 je již uplatněn v části 4.2.4.1. Stanovení daňové povinnosti - skutečně vynaložené výdaje pro rok 2014.

Tabulka 10: Celkové roční odpisy v letech 2014 - 2018

Rok	Roční odpis
2 014	62 664
2 015	126 752
2 016	126 752
2 017	126 752
2 018	126 746

zdroj: práce autora

4.4. Daň z přidané hodnoty

Pan Novák je plátcem DPH od roku 2012. Zdaňovacím obdobím je čtvrtletí. Základní sazba DPH v roce 2012 činila 20 % a snížená sazba DPH 14 %. V dalších letech 2013 a 2014 se základní sazba DPH zvýšila na 21 % a snížená sazba DPH se zvýšila na 15 %. Podnikatel je povinen podat přiznání k dani a daň zaplatit finančnímu úřadu v Písku do 25 dnů po skončení zdaňovacího období.

V následující části se budu zabývat daní z přidané hodnoty za jednotlivá čtvrtletí od roku 2012, kdy se pan Novák stal plátcem DPH, až do roku 2014. Veškeré údaje o zdanitelném plnění a nároku na odpočet jsou zaznamenány v tabulce 11 až 40.

Termíny podání daňového přiznání k dani z přidané hodnoty:

- za první čtvrtletí (leden, únor, březen) do 25. dubna,
- za druhé čtvrtletí (duben, květen, červen) do 25. července,
- za třetí čtvrtletí (červenec, srpen, září) do 25. října a
- za čtvrté čtvrtletí (říjen, listopad, prosinec) do 25. ledna.

4.4.1. DPH za 1. čtvrtletí roku 2012

Tabulka 11: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (1. Q, 2012)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na výstupu (v Kč)
Základní sazba 20 %	0	0
Snížená sazba 14 %	19 350	2 709
Daň celkem	19 350	2 709

zdroj: práce autora

Tabulka 12: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců
(1. Q, 2012)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na vstupu (v Kč)
Základní sazba 20 %	31 836	6 367
Snížená sazba 14 %	0	0
Daň celkem	31 836	6 367

zdroj: práce autora

Výpočet daňové povinnosti = daň na výstupu - daň na vstupu

$$2\,709 - 6\,367 = -3\,658 \quad \longrightarrow \text{Nadměrný odpočet} = \mathbf{3\,658\,Kč}$$

Panu Novákovi vznikl za první čtvrtletí roku 2012 nadměrný odpočet ve výši 3 658 Kč. Tento přeplatek mu finanční úřad vrátil do 30 dnů po jeho vyměření.

4.4.2. DPH za 2. čtvrtletí roku 2012

Tabulka 13: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (2. Q, 2012)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na výstupu (v Kč)
Základní sazba 20 %	0	0
Snížená sazba 14 %	41 000	5 740
Daň celkem	41 000	5 740

zdroj: práce autora

Tabulka 14: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců
(2. Q, 2012)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na vstupu (v Kč)
Základní sazba 20 %	76 801	15 361
Snížená sazba 14 %	0	0
Daň celkem	76 801	15 361

zdroj: práce autora

Výpočet daňové povinnosti = daň na výstupu - daň na vstupu

$$5\,740 - 15\,361 = -9\,621 \quad \longrightarrow \text{Nadměrný odpočet} = \mathbf{9\,621\,Kč}$$

Panu Novákovi vznikl za druhé čtvrtletí roku 2012 nadměrný odpočet ve výši 9 621 Kč. Tento přeplatek mu finanční úřad vrátil do 30 dnů po jeho vyměření.

4.4.3. DPH za 3. čtvrtletí roku 2012

Tabulka 15: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (3. Q, 2012)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na výstupu (v Kč)
Základní sazba 20 %	28 660	5 732
Snížená sazba 14 %	46 800	6 552
Daň celkem	75 460	12 284

zdroj: práce autora

Tabulka 16: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců (3. Q, 2012)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na vstupu (v Kč)
Základní sazba 20 %	59 325	11 866
Snížená sazba 14 %	0	0
Daň celkem	59 325	11 866

zdroj: práce autora

Výpočet daňové povinnosti = daň na výstupu - daň na vstupu

$$12\,284 - 11\,866 = 418 \quad \longrightarrow \quad \text{Vlastní daňová povinnost} = \mathbf{418\,Kč}$$

Panu Novákovi vznikla za třetí čtvrtletí roku 2012 vlastní daňová povinnost ve výši 418 Kč. Tento nedoplatek byl povinen zaplatit finančnímu úřadu v Písku do 25. října 2012.

4.4.4. DPH za 4. čtvrtletí roku 2012

Tabulka 17: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (4. Q, 2012)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na výstupu (v Kč)
Základní sazba 20 %	0	0
Snížená sazba 14 %	61 754	8 646
Daň celkem	61 754	8 646

zdroj: práce autora

Tabulka 18: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců
(4. Q, 2012)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na vstupu (v Kč)
Základní sazba 20 %	120 443	24 090
Snížená sazba 14 %	0	0
Daň celkem	120 443	24 090

zdroj: práce autora

Výpočet daňové povinnosti = daň na výstupu - daň na vstupu

$$8\ 646 - 24\ 090 = - 15\ 626 \quad \longrightarrow \text{Nadměrný odpočet} = \mathbf{15\ 444\ Kč}$$

Panu Novákovi vznikl za čtvrté čtvrtletí roku 2012 nadměrný odpočet ve výši 15 444 Kč. Tento přeplatek mu finanční úřad vrátil do 30 dnů po jeho vyměření.

4.4.5. DPH za 1. čtvrtletí roku 2013

Tabulka 19: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (1. Q, 2013)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na výstupu (v Kč)
Základní sazba 21 %	0	0
Snížená sazba 15 %	3 500	525
Daň celkem	3 500	525

zdroj: práce autora

Tabulka 20: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců
(1. Q, 2013)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na vstupu (v Kč)
Základní sazba 21 %	83 301	17 494
Snížená sazba 15 %	0	0
Daň celkem	83 301	17 494

zdroj: práce autora

Výpočet daňové povinnosti = daň na výstupu - daň na vstupu

$$525 - 17\ 494 = - 16\ 969 \quad \longrightarrow \text{Nadměrný odpočet} = \mathbf{16\ 969\ Kč}$$

Panu Novákovi vznikl za první čtvrtletí roku 2013 nadměrný odpočet ve výši 16 969 Kč. Tento přeplatek mu finanční úřad vrátil do 30 dnů po jeho vyměření.

4.4.6. DPH za 2. čtvrtletí roku 2013

Tabulka 21: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (2. Q, 2013)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na výstupu (v Kč)
Základní sazba 21 %	59 033	12 398
Snížená sazba 15 %	156 341	23 453
Daň celkem	215 374	35 851

zdroj: práce autora

Tabulka 22: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců (2. Q, 2013)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na vstupu (v Kč)
Základní sazba 21 %	246 975	51 877
Snížená sazba 15 %	0	0
Daň celkem	246 975	51 877

zdroj: práce autora

Výpočet daňové povinnosti = daň na výstupu - daň na vstupu

$$35\,851 - 51\,877 = -16\,026 \longrightarrow \text{Nadměrný odpočet} = \mathbf{16\,026\,Kč}$$

Panu Novákovi vznikl za druhé čtvrtletí roku 2013 nadměrný odpočet ve výši 16 026 Kč. Tento přeplatek mu finanční úřad vrátil do 30 dnů po jeho vyměření.

4.4.7. DPH za 3. čtvrtletí roku 2013

Tabulka 23: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (3. Q, 2013)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na výstupu (v Kč)
Základní sazba 21 %	4 210	884
Snížená sazba 15 %	132 500	19 875
Daň celkem	136 710	20 759

zdroj: práce autora

Tabulka 24: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců (3. Q, 2013)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na vstupu (v Kč)
Základní sazba 21 %	147 807	31 047
Snížená sazba 15 %	0	0
Daň celkem	147 807	31 047

zdroj: práce autora

Výpočet daňové povinnosti = daň na výstupu - daň na vstupu

$20\,759 - 31\,047 = -10\,288 \longrightarrow$ Nadměrný odpočet = **10 288 Kč**

Panu Novákovi vznikl za třetí čtvrtletí roku 2013 nadměrný odpočet ve výši 10 288 Kč. Tento přeplatek mu finanční úřad vrátil do 30 dnů po jeho vyměření.

4.4.8. DPH za 4. čtvrtletí roku 2013

Tabulka 25: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (4. Q, 2013)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na výstupu (v Kč)
Základní sazba 21 %	26 324	5 528
Snížená sazba 15 %	0	0
Daň celkem	26 324	5 528

zdroj: práce autora

Tabulka 26: Zdanitelná plnění- režim přenesení daňové povinnosti (4. Q, 2013)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na výstupu (v Kč)
Základní sazba 21 %	8 000	1 680
Snížená sazba 15 %	0	0
Daň celkem	8 000	1 680

zdroj: práce autora

Celkový základ daně: $26\,324\text{ Kč} + 8\,000\text{ Kč} = 34\,324\text{ Kč}$

Celková daň na výstupu: $5\,528\text{ Kč} + 1\,680\text{ Kč} = 7\,208\text{ Kč}$

Tabulka 27: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců
(4. Q, 2013)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na vstupu (v Kč)
Základní sazba 21 %	81 649	17 149
Snížená sazba 15 %	0	0
Daň celkem	81 649	17 149

zdroj: práce autora

Tabulka 28: Nárok na odpočet daně- z režimu přenesení daňové povinnosti
(4. Q, 2013)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na vstupu (v Kč)
Základní sazba 21 %	8 000	1 680
Snížená sazba 15 %	0	0
Daň celkem	8 000	1 680

zdroj: práce autora

Celkový základ daně: 81 649 Kč + 8 000 Kč = 89 649 Kč

Celková daň na vstupu: 17 149 Kč + 1 680 Kč = 18 829 Kč

Výpočet daňové povinnosti = daň na výstupu - daň na vstupu

7 208 - 18 829 = - 11 621 —→ Nadměrný odpočet = **11 621 Kč**

Panu Novákovi vznikl za čtvrté čtvrtletí roku 2013 nadměrný odpočet ve výši 11 621 Kč. Tento přeplatek mu finanční úřad vrátil do 30 dnů po jeho vyměření.

4.4.9. DPH za 1. čtvrtletí roku 2014

Tabulka 29: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (1. Q, 2014)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na výstupu (v Kč)
Základní sazba 21 %	12 537	2 633
Snížená sazba 15 %	0	0
Daň celkem	12 537	2 633

zdroj: práce autora

Tabulka 30: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců (1. Q, 2014)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na vstupu (v Kč)
Základní sazba 21 %	631 937	132 711
Snížená sazba 15 %	52	8
Daň celkem	631 989	132 719

zdroj: práce autora

Výpočet daňové povinnosti = daň na výstupu - daň na vstupu

2 633 - 132 719 = - 130 086 → Nadměrný odpočet = **130 086 Kč**

Panu Novákovi vznikl za první čtvrtletí roku 2014 nadměrný odpočet ve výši 130 086 Kč. Tento přeplatek mu finanční úřad vrátil do 30 dnů po jeho vyměření.

4.4.10. DPH za 2. čtvrtletí roku 2014

Tabulka 31: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (2. Q, 2014)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na výstupu (v Kč)
Základní sazba 21 %	28 677	6 022
Snížená sazba 15 %	24 900	3 735
Daň celkem	53 577	9 757

zdroj: práce autora

Tabulka 32: Zdanitelná plnění- pořízení zboží z jiného členského státu (2. Q, 2014)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na výstupu (v Kč)
Základní sazba 21 %	19 681	4 133
Snížená sazba 15 %	0	0
Daň celkem	19 681	4 133

zdroj: práce autora

Celkový základ daně: 53 577 Kč + 19 681 Kč = 73 258 Kč

Celková daň na výstupu: 9 757 Kč + 4 133 Kč = 13 890 Kč

Tabulka 33: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců
(2. Q, 2014)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na vstupu (v Kč)
Základní sazba 21 %	205 716	43 209
Snížená sazba 15 %	0	0
Daň celkem	205 716	43 209

zdroj: práce autora

Tabulka 34: Nárok na odpočet daně- z pořízení zboží z jiného členského státu
(2. Q, 2014)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na vstupu (v Kč)
Základní sazba 21 %	19 681	4 133
Snížená sazba 15 %	0	0
Daň celkem	19 681	4 133

zdroj: práce autora

Celkový základ daně: 205 716 Kč + 19 681 Kč = 225 397 Kč

Celková daň na vstupu: 43 209 Kč + 4 133 Kč = 47 342 Kč

Výpočet daňové povinnosti = daň na výstupu - daň na vstupu

13 890 - 47 342 = - 33 452 ———> Nadměrný odpočet = **33 452 Kč**

Panu Novákovi vznikl za druhé čtvrtletí roku 2014 nadměrný odpočet ve výši 33 452 Kč. Tento přeplatek mu finanční úřad vrátil do 30 dnů po jeho vyměření.

4.4.11. DPH za 3. čtvrtletí roku 2014

Tabulka 35: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění
v tuzemsku (3. Q, 2014)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na výstupu (v Kč)
Základní sazba 21 %	13 895	2 918
Snížená sazba 15 %	186 096	27 914
Daň celkem	199 991	30 832

zdroj: práce autora

Tabulka 36: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců (3. Q, 2014)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na vstupu (v Kč)
Základní sazba 21 %	97 003	19 743
Snížená sazba 15 %	0	0
Daň celkem	97 003	19 743

zdroj: práce autora

Výpočet daňové povinnosti = daň na výstupu - daň na vstupu

$$30\,832 - 19\,743 = 11\,089 \longrightarrow \text{Vlastní daňová povinnost} = \mathbf{11\,089\,Kč}$$

Panu Novákovi vznikla za třetí čtvrtletí roku 2014 vlastní daňová povinnost ve výši 11 089 Kč. Tento nedoplatek byl povinen zaplatit finančnímu úřadu v Písku do 25. října 2014.

4.4.12. DPH za 4. čtvrtletí roku 2014

Tabulka 37: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (4. Q, 2014)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na výstupu (v Kč)
Základní sazba 21 %	204 373	42 918
Snížená sazba 15 %	25 000	3 750
Daň celkem	229 373	46 668

zdroj: práce autora

Tabulka 38: Zdanitelná plnění- režim přenesení daňové povinnosti (4. Q, 2014)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na výstupu (v Kč)
Základní sazba 21 %	9 980	2 096
Snížená sazba 15 %	0	0
Daň celkem	9 980	2 096

zdroj: práce autora

Celkový základ daně: 229 373 Kč + 9 980 Kč = 239 353 Kč

Celková daň na výstupu: 46 668 Kč + 2 096 Kč = 48 764 Kč

Tabulka 39: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců
(4. Q, 2014)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na vstupu (v Kč)
Základní sazba 21 %	199 135	41 822
Snížená sazba 15 %	0	0
Daň celkem	199 135	41 822

zdroj: práce autora

Tabulka 40: Nárok na odpočet daně- z režimu přenesení daňové povinnosti
(4. Q, 2014)

Sazba	Základ daně (v Kč)	Daň na vstupu (v Kč)
Základní sazba 21 %	9 980	2 096
Snížená sazba 15 %	0	0
Daň celkem	9 980	2 096

zdroj: práce autora

Celkový základ daně: 199 135 Kč + 9 980 Kč = 209 115 Kč

Celková daň na vstupu: 41 822 Kč + 2 096 Kč = 43 918 Kč

Výpočet daňové povinnosti = daň na výstupu - daň na vstupu

48 764 - 43 918 = 4 846 —————> Vlastní daňová povinnost = **4 846 Kč**

Panu Novákovi vznikla za čtvrté čtvrtletí roku 2014 vlastní daňová povinnost ve výši 4 846 Kč. Tento nedoplatek byl povinen zaplatit finančnímu úřadu v Písku do 25. ledna 2015.

4.4.13. Shrnutí daně z přidané hodnoty

Vníže uvedené tabulce 41 je shrnuta a sečtena vlastní daňová povinnost a nárok na odpočet za jednotlivé roky.

Tabulka 41: Shrnutí DPH

Rok	Vlastní daňová povinnost (v Kč)	Nárok na odpočet (v Kč)	Celkový výnos/ - ztráta (v Kč)
2 012	418	28 905	28 487
2 013	0	54 904	54 904
2 014	15 935	163 538	147 603
Celkem	16 353	247 347	230 994

zdroj: práce autora

Pokud sečteme všechny tři roky, během kterých byl pan Novák plátcem DPH, zjistíme, že jeho celkový výnos činí 230 994 Kč. Vždy od finančního úřadu získal více peněz, než které musel odvést. Můžeme tedy říci, že se mu vyplatilo stát se plátcem DPH.

4.5. Silniční daň

Jelikož si pan Novák v březnu roku 2014 pořídil osobní automobil pro podnikatelské účely, musí také podávat přiznání k silniční dani a silniční daň platit. Během roku platil zálohy, splatné nejpozději:

- 15. 04. 2014 (za měsíce: leden, únor, březen)
- 15. 07. 2014 (za měsíce: duben, květen, červen)
- 15. 10. 2014 (za měsíce: červenec, srpen, září)
- 15. 12. 2014 (za měsíce: říjen, listopad)

Pro výpočet zálohy na daň musíme nejprve zjistit roční sazbu daně. Tato sazba roste se zvyšujícím se zdvihovým objemem motoru vozidla v cm^3 . Údaje o tomto objemu nalezneme v technickém průkazu vozidla. Pokud známe zdvihový objem motoru, přiřadíme si k němu roční sazbu daně podle zákona o dani silniční č. 16/1993 Sb., § 6 a poté tuto sazbu můžeme snížit, či zvýšit o procento, které je taktéž uvedeno v § 6.

Dalším krokem je výpočet záloh, a to tak, že (sníženou) roční sazbu daně vydělíme počtem kalendářních měsíců, ve kterých u daného vozidla vznikla, trvala či zanikla daňová povinnost.

Zdaňovacím obdobím silniční daně je kalendářní rok a daňové přiznání musí podnikatel podat finančnímu úřadu v Písku nejpozději do 31. ledna kalendářního roku, který následuje po uplynutí zdaňovacího období.

Tabulka 42: Roční sazba daně u automobilu

Automobil	Zdvihový objem motoru	Roční sazba daně	Snížení daně	Daň po snížení
FORD	1 596 cm^3	3 000 Kč	48 %	1 300 Kč

zdroj: práce autora

Jelikož byl automobil FORD poprvé registrován v březnu roku 2014, mohla být u něj snížena sazba daně o 48 %. Toto procento lze uplatnit 36 měsíců od první registrace automobilu, následujících 36 měsíců může být sazba daně snížena o 40 % a po dobu dalších 36 měsíců může být sazba daně ještě jednou snížena, a to o 25%. V prvním roce zaplatil pan Novák celkem 1 300 Kč, které byly rozděleny do pěti záloh.

Zálohy na silniční daň

Snížená roční sazba daně automobilu činí 1 300 Kč. Protože byl automobil registrován v březnu, musíme tuto částku vydělit 10 měsíci, tedy měsíci od března do prosince.

$$\text{Měsíční výše zálohy: } \frac{1\,300}{10} = 130 \text{ Kč/měsíc}$$

Jednotlivé výše záloh jsou uvedeny v níže uvedené tabulce 24.

Tabulka 43: Zálohy na silniční daň

Automobil	Výše splatné zálohy					Zálohy celkem
	I. březen	II. duben, květen, červen	III. červenec, srpen, září	IV. říjen, listopad	V. prosinec	
FORD	130	390	390	260	130	1 300

zdroj: práce autora

5. ZÁVĚR

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo analyzovat problematiku daní v hospodaření konkrétní osoby samostatně výdělečně činné, dále nalézt jinou variantu výpočtu daně a posoudit, zda je lepší než ta, kterou ve skutečnosti podnikatel uplatňuje.

V prvním roce 2011, kdy podnikatel začal samostatně podnikat, byl ještě prvních pět měsíců zaměstnancem ve firmě, tudíž měl v tomto roce dva druhy příjmů, a to příjmy ze závislé činnosti a příjmy ze samostatné činnosti a také nebyl plátcem DPH. Při výpočtu základu daně v tomto roce uplatňoval podnikatel výdaje pomocí procenta z příjmů. Faktury za jeho výdaje neuchovával, proto jsem nemohla ani pro porovnání spočítat jeho skutečně vynaložené výdaje. Nemohla jsem ani moc dobře srovnat paušální výdaje, jelikož začal podnikat až od června, tudíž nepodnikal celých 12 měsíců. Proto jsem se zaměřila především na roky 2012-2014.

Od roku 2012 měl už pouze jeden druh příjmů, a to příjem ze samostatné činnosti, stal se plátcem DPH a začal uplatňovat skutečně vynaložené výdaje. Příjmy pana Nováka se vyšplhaly na částku 319 284 Kč, výdaje byly jen o něco nižší, a to ve výši 304 605 Kč. V roce 2013 si již polepšil a jeho příjmy se vyšplhaly na částku 435 712 Kč, výdaje ale vzrostly až na 602 520 Kč. Tuto ztrátu můžeme ale respektovat, a to z toho důvodu, že pan Novák je nový podnikatel, a tak si musí postupně zařizovat svoji provozovnu a pořizovat věci potřebné k podnikání. V roce 2014 je již vidět, že se pan Novák začíná dostávat více na trh práce, a tudíž i jeho příjmy vzrostly až na 787 640 Kč a výdaje vzrostly úměrně k těmto příjmům, a to na částku 641 075 Kč.

Pro srovnání jsem vypočítala jeho ZD a poté celkovou daňovou povinnost také pomocí paušálních výdajů. Tyto výdaje vznikly ale v každém roce nižší, než skutečně vynaložené výdaje, proto byl také základ daně u této metody vždy vyšší. Pro podnikatele platí, že čím nižší je základ daně, tím je to pro něj lepší, jelikož vzniká i nižší daň.

V případě pana Nováka byla ale daň u obou metod vždy nižší než sleva na poplatníka, tudíž pokaždé vznikla daňová povinnost nulová. Jelikož ale uplatňuje slevu na 2 vyživované děti, vznikl mu v každém roce, při uplatňování výdajů ve skutečné výši, daňový bonus v plné výši, která činí 26 808 Kč. U paušálních výdajů v roce 2012 tomu bylo stejně jako u první metody, ale od roku 2013 se nesmí u OSVČ při výpočtu výdajů procentem z příjmů uplatňovat sleva na vyživované dítě, tudíž v roce 2013 a 2014 neměl nulovou jen daňovou povinnost, ale i nadměrný odpočet.

Při porovnání obou variant jsem dospěla k závěru, že jelikož je pan Novák pouze malý podnikatel a jeho příjmy i výdaje nejsou nijak vysoké, bylo by v roce 2012 pouze na jeho uvážení, jakou variantu výpočtu výdajů zvolí. V dalších letech už tomu tak ale není, a to z důvodu omezení slevy na dítě pro OSVČ. Do roku 2012 se i u paušálních výdajů mohla tato sleva uplatnit, od roku 2013, pokud nemají OSVČ jiné příjmy než jen ze samostatné činnosti, se tato sleva uplatnit nemůže. Jelikož má na tuto slevu pan Novák nárok, a to hned na 2 děti v roční výši 26 808 Kč, není pro něj metoda paušálních výdajů od roku 2013 vůbec výhodná. Můžeme mu tedy doporučit, aby i nadále využíval skutečně vynaložené výdaje, jelikož si bude smět uplatnit slevu na děti, a tak získá nadměrný odpočet, či se mu alespoň výrazně o tuto částku sníží daň. V roce 2015 se ještě tato sleva zvýší na částku 29 208 Kč, a to z toho důvodu, že výše slevy na druhé dítě se v roce 2015 zvýšila na 1 317 Kč za měsíc. V případě paušalové daně by se dostal nejspíše jen na nulu, či by měl dokonce daňovou povinnost.

Pan Novák je také od roku 2012 plátcem DPH. V této práci je rozpracována daň podnikatele od tohoto roku do roku 2014 za jednotlivá čtvrtletí. Po sečtení čtvrtletí jednotlivých let v roce 2012 převyšoval nárok na odpočet daňovou povinnost ve výši 28 487 Kč, v roce 2013 převyšoval nárok na odpočet daňovou povinnost ve výši 54 904 Kč a v roce 2014 nárok na odpočet opět převyšoval povinnost podnikatele zaplatit daň, a to ve výši 147 603 Kč, proto můžeme říci, že je pro něj výhodné být plátcem DPH, i když tuto daň přiznává dobrovolně, jelikož jeho obrat nepřevyšuje hranici 1 000 000 Kč.

V roce 2014 si pan Novák pořídil dva dlouhodobé hmotné majetky. Jeden z těchto majetků byl také osobní automobil, na který musí platit silniční daň. Výše této daně se odvíjí od zdvihového objemu motoru vozidla v cm^3 . Jelikož je automobil nový, má pan Novák výhodu, že podle zákona může tuto daň snížit o 48 % po dobu 3 let, po těchto třech letech bude mít daň další 3 roky stále nižší, a to o 40 % a následující tři roky bude ještě naposledy moc snížit daň, a to o 25 %. Tuto daňovou povinnost tedy nemůže už více optimalizovat, leda by si pořídil automobil s nižším zdvihovým objemem motoru vozidla, u kterého by byla tudíž nižší roční sazba daně.

Po zhodnocení všech tří daní, lze říci, že by pan Novák měl postupovat i nadále stejně jako do teď a neměl by nic, co se týká daní, měnit.

I. Summary

The aim of bachelor thesis is analyzing the issues of taxes in the accounting of self-employed person. At first some main terms of taxation theory and taxation system of the Czech Republic are explained for easier understanding of the problem. Then this thesis characterizes individual accounts for the register of taxes in accounting. The main part of the thesis is focused on the income tax of individuals and its structure. Important changes, which have come in the law of the income tax of individuals in the last years, are registered in this thesis. The issues of taxes and analysis of taxation duties are applied on the chosen workman since the time he became a self-employed. On the basis of the collected data the taxation optimization resolves if the expenditure incurred is more advantageous than the lump sum.

Key words: taxation, self-employed, income tax of individuals, expenditure, lump sum

II. Seznam použitých zdrojů

Literatura:

1. Brabec, F., Dubšeková, L. H., Brychta, I., Macháček, I., Děrgel, M., Benda, V., . . . Koutná, A. (2006). *Daně I. a II.* Praha: ASPI, a.s.
2. Fišerová, E., & Fišer, J. (1998). *Podvojný účetnictví a účetní závěrka pro podnikatele.* Praha: Refis.
3. Illetško, K., & Děrgel, M. (2014). *Daňová přiznání za rok 2013.* Český Těšín: Těšínská tiskárna, a.s.
4. Klínský, P., & Münch, O. (2010). *EKONOMIKA pro obchodní akademie a ostatní střední školy 3.* Praha: EDUKO nakladatelství, s.r.o.
5. Kovanicová, D. (2009). *Abeceda účetních znalostí pro každého.* Praha: BOVA POLYGON.
6. Marková, H. (2015). *Daňové zákony 2015: úplná znění k 1.1.2015.* Praha: Grada.
7. Prudký, P., & Lošťák, M. (2010). *Jak vyplnit daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2010.* Olomouc: ANAG.
8. Štohl, P. (2009). *Učebnice účetnictví 2009 - 2. díl.* Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.
9. Štohl, P., & Klička, V. (2011). *Maturitní okruhy z účetnictví 2011.* Havlíčkův Brod: Tiskárna Havlíčkův Brod, a.s.
10. Vančurová, A., & Láchová, L. (2012). *Daňový systém ČR 2012.* Praha: 1. VOX.
11. Vančurová, A., & Láchová, L. (2014). *Daňový systém ČR 2014.* Praha: 1. VOX.
12. Vybíhal, V. (2007). *Zdaňování příjmů fyzických osob 2007: praktický průvodce.* Praha: GRADA Publishing, a.s.

Internetové zdroje:

1. Economia a.s. (21. Prosinec 2013). *Zvýšení DPH pro rok 2014, sazby daně z přidané hodnoty.* Načteno z Aktualne.cz: <http://www.aktualne.cz/wiki/finance/zvyseni-dph-sazba-dan-z-pridane-hodnoty/r~i:wiki:1199/>
2. Generální ředitelství cel. (2009). *CLO.* Načteno z Celní správa České republiky: <http://www.celnisprava.cz/cz/clo/Stranky/default.aspx>
3. Konečná, J. (23. Březen 2015). *Výdaje procentem z příjmů.* Načteno z jakpodnikat: <http://www.jakpodnikat.cz/pausalni-vydaje-procentem.php>
4. Marshi. (2010-2015). *Účet 531 - Daň silniční.* Načteno z Uctovani.net: http://www.uctovani.net/ucet.php?ucet_c=531&popis=Dan-silnicni&i=228

5. Marshi. (2010-2015). *Účet 532 - Daň z nemovitostí*. Načteno z Uctovani.net: http://www.uctovani.net/ucet.php?ucet_c=532&popis=Dan-z-nemovitosti&i=229
6. Martínková, M. (26. Září 2014). *Novela zákona o daních z příjmů od roku 2015*. Načteno z portál.pohoda.cz: <http://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/dan-z-prijmu/novela-zakona-o-danich-z-prijmu-od-roku-2015/>
7. Morávek, D. (23. Září 2014). *Výdajové paušály půjde použít, i když budete mít příjem vyšší než 2 miliony Kč*. Načteno z Podnikatel.cz: <http://www.podnikatel.cz/clanky/vydajove-pausaly-pujde-pouzit-i-kdyz-budete-mit-prijem-vyssi-nez-2-miliony-kc/>
8. Peníze.CZ. (© 2000 - 2015). *Daň z příjmů*. Načteno z peníze.cz: <http://www.penize.cz/dan-z-prijmu>
9. Wolters Kluwer a.s. (© 2015). *Vývoj sazby daně z příjmů fyzických osob*. Načteno z Účetní kavárna: <http://www.ucetnikavarna.cz/uzitecne-tabulky/vyvoj-sazby-dane-z-prijmu-fyzicky-ch-osob/>

III. Seznam schémat a tabulek

Schémata:

Schéma 1: Daně daňového systému České republiky	7
Schéma 2: Účtování daně z příjmů	11
Schéma 3: Základ daně z příjmů FO	15
Schéma 4: Výpočet daně z příjmů fyzických osob	18
Schéma 5: Nestandardní odpočty	19
Schéma 6: Zálohy na daň z příjmů FO podle poslední známé daňové povinnosti	20

Tabulky:

Tabulka 1: Silniční daň (účet 531).....	12
Tabulka 2: Daň z nemovitostí (účet 532).....	12
Tabulka 3: Změny ve slevách na dani 2010-2014	21
Tabulka 4: Vývoj daně při uplatnění skutečně vynaložených výdajů (v Kč).....	38
Tabulka 5: Vývoj daně při uplatnění výdajů procentem z příjmů (v Kč).....	38
Tabulka 6: Odpisy automobilu v roce 2014.....	39
Tabulka 7: Předpokládané budoucí odpisy automobilu v letech 2 015 - 2 018.....	40
Tabulka 8: Odpisy přívěsného vozíku v roce 2014	40
Tabulka 9: Předpokládané budoucí odpisy přívěsného vozíku v letech 2 015 - 2 018... 40	
Tabulka 10: Celkové roční odpisy v letech 2014 - 2018	41
Tabulka 11: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (1. Q, 2012).....	41
Tabulka 12: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců (1. Q, 2012)	42
Tabulka 13: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (2. Q, 2012).....	42
Tabulka 14: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců (2. Q, 2012)	42
Tabulka 15: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (3. Q, 2012).....	43
Tabulka 16: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců (3. Q, 2012)	43
Tabulka 17: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (4. Q, 2012).....	43
Tabulka 18: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců (4. Q, 2012)	44
Tabulka 19: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (1. Q, 2013)	44
Tabulka 20: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců (1. Q, 2013)	44
Tabulka 21: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (2. Q, 2013).....	45
Tabulka 22: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců (2. Q, 2013)	45

Tabulka 23: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (3. Q, 2013).....	45
Tabulka 24: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců (3. Q, 2013)	46
Tabulka 25: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (4. Q, 2013).....	46
Tabulka 26: Zdanitelná plnění- režim přenesení daňové povinnosti (4. Q, 2013)	46
Tabulka 27: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců (4. Q, 2013)	47
Tabulka 28: Nárok na odpočet daně- z režimu přenesení daňové povinnosti (4. Q, 2013)	47
Tabulka 29: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (1. Q, 2014).....	47
Tabulka 30: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců (1. Q, 2014)	48
Tabulka 31: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (2. Q, 2014).....	48
Tabulka 32: Zdanitelná plnění- pořízení zboží z jiného členského státu (2. Q, 2014) ...	48
Tabulka 33: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců (2. Q, 2014)	49
Tabulka 34: Nárok na odpočet daně- z pořízení zboží z jiného členského státu (2. Q, 2014)	49
Tabulka 35: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (3. Q, 2014).....	49
Tabulka 36: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců (3. Q, 2014)	50
Tabulka 37: Zdanitelná plnění- dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (4. Q, 2014).....	50
Tabulka 38: Zdanitelná plnění- režim přenesení daňové povinnosti (4. Q, 2014)	50
Tabulka 39: Nárok na odpočet daně - z přijatých zdanitelných plnění od plátců (4. Q, 2014)	51
Tabulka 40: Nárok na odpočet daně- z režimu přenesení daňové povinnosti (4. Q, 2014)	51
Tabulka 41: Shrnutí DPH	51
Tabulka 42: Roční sazba daně u automobilu	52
Tabulka 43: Zálohy na silniční daň.....	53

IV. Seznam zkratek

ČR	Česká republika
D	Poslední známá daňová povinnost
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
M	Příjmy ze závislé činnosti
MD/D	Strana účtu Má dáti/Dal
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PO	Právnícká osoba
Q	Čtvrtletí (Quartal)
SČ	Samostatná činnost
ZD	Základ daně
ZDP	Zákon o dani z příjmů
ZTP/P	Zvlášť tělesně postižený s průvodcem